

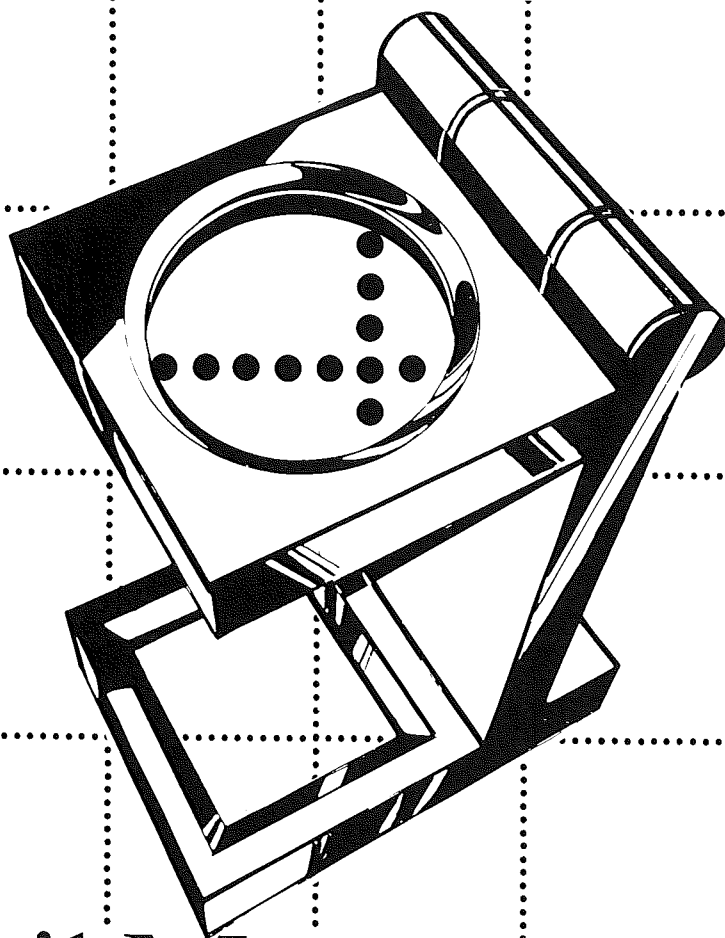
norsk filatelistisk tidsskrift

nft 4
APRIL 1993

AV INNHOLDET: Premiekonkurransen, siste frist for svar den 1. juli, s. 136 • Et utrettelig detektivarbeid kronet med hell, s. 138 • Helsingfors Frimærkssamlareforening 100 år — NORDIA 93, s. 141 • POLEN under skiftende overhøyhet, besettelse og frihet, s. 142 • Sensurremse fra sensurkontoret i Hamburg brukt i Oslo i 1943, s. 146 • Norges historie også på polske frimerker, s. 158 • TRANDUM — feltpostkontor nr. 16, s. 168 • Postkassen, Vi sakser, Bytte, Løst og fast, Utstillinger m.m. NUFT på fire midtsider. Tilsammen 44 sider.

☐ «Dette samler jeg på» er en ny serie i NFT. Denne gang bringer vi to artikler om Polen. Bildet viser et brev fra den polske forskningsstasjonen på Spitsbergen, sendt via Ny Ålesund, med både polsk og norsk frankering. Se sidene 142 og 158.

•Emil Moestue as•

GRAFISK INDUSTRI

Boks 9081 Vaterland

0134 Oslo 1

NUMMER 4
APRIL 1993
52. ÅRGANG

norsk filatelistisk tidsskrift

ANSVARLIG REDAKTØR: ERLING SJONG

nft

BYTTE

Dette er bytteønsker som er kommet inn til Norsk Filatelistforbund. Forbundet kjenner ikke dem som ønsker å bytte og kan ikke innestå for vedkommende.

Første kontakt bør derfor tas forsiktig. La gjerne den annen part sende den første sending, men svar deretter seriøst, og oppgi gjerne Norsk Filatelistisk Tidsskrift som kilde.

Mr. H. Santoso, P.O. Box 1069, JKB 11010, Indonesia, ønsker bytteforbindelse i Norge. Søker Norge 1871-1970, Finland, Danmark, Island, Sveige, Tyskland **/*/. Kan tilby Nederland, India, Indonesia fra 1949, New Guinea, Papua, PNG, Malaysia, Malaya States, Singapore, Oceania, Asiatiske land, Australia, britiske kolonier **/*/. Bytte etter Michel/Yvert. Korr. på engelsk.

Karel Gaydos, Nad lesnim divadlem 1115/14 - byt c.97 14200 PRAHA 4 - Lhotka, Czech republik - Ceska republika, ønsker bytteforbindelse i Norge. Gir 200 frimerker fra Tsjekkoslovakia (store eller middel-store) mot 200 tilsvarende fra Norge eller Vest-Europa.

Janusz Andrzej Jopek, ul. Szeroka 2 m. 6, 75-814 Koszalin, Polen, ønsker bytteforbindelse i Norge. Korr. på engelsk.

A. Koshaznov, Boulevard 14 KV 15, 252100 Kiev, Ukraina, ønsker å bytte frimerker med

nordmann. Tilbyr frimerker, FDC o.a. fra USSR, Ukraina og Russland. Er selv interessert bl.a. i frimerker med fauna-motiver, foruten nyheter fra Nofge og Skandinavia. Korr. på egelsk.

Dimitri Tchudnovski, P.O. Box 480, LV-1047, Riga - 47, Latvia. ønsker bytteforbindelse i Norge. Gir postfriske merker, miniatyrark, FDC's, helbrev etc. fra USSR, Russland, Baltikum i bytte for nyheter fra Norge. Korr. på engelsk.

Azzouz Benameur, C.P. 203 EN-NASR, RP 20.002 SAIDA, Algerie, gir postfriske algeriske frimerker, foruten fra andre afrikanske og arabiske land, i bytte for norske saerfrimerker, brukte eller postfriske, FDC's o.l. Korr. på fransk eller engelsk.

Bli med på stort filatelist-treff under NORDIA 93

I forbindelse med NORDIA 93-utstillingen i Helsingfors i dagene 6. til 9. mai, arrangeres det i regi av Helsingfors Frimærkssamlareforening et filatelist-treff fredag den 7. mai i Marina Congress Center. Det er Göran Nykvist som opplyser dette til NFT. Norske besøkende i Helsingfors denne dagen, er hjertelig velkomne. Et stort antall deltagere fra Sverige har allerede meldt seg. Treffet begynner kl. 19,00 med tre foredrag: «Ålands posthistorie», «Motivfilateli med tilknytning til speider-bevegelsen» og «Porto-stempelbrev». Alle foredrag holdes på svensk. Kl. 20,00 blir det et felles måltid. Prisen for dette måltidet, inklusive rødvin, er FIM 120. Man regner med ca. 70 deltagere.

I forbindelse med Finlandia 1988 deltok det 75 personer i et tilsvarende treff, deriblant endel norske deltagere. Bindende påmelding senest tirsdag 4. mai skjer til Göran Nykvist, Magistervägen 13, SF-02700 Grankulla, Finland.

Tingene sker i Østeuropa - og i de nye
AFA Østeuropa Frimærkekataloger!!

Nye kataloger med mange nyheder, med forbløffende prisstigninger og med katalogisering af de mange nye frimærkelande.

AFA Østeuropa Frimærkekatalog 1993, bind 1, A-R 288,-
AFA Østeuropa Frimærkekatalog 1993, bind 2, S-U 288,-

AFA FORLAGET

Brunsgade 42, DK-8000 Aarhus C
Tlf. +45 86 12 52 88 / Giro Oslo 1 99 69 82

**under
lupen**

Redaktørens egen spalte

Et frimerke med pålydende 20 øre

Etter at brevportoen gikk opp til kr. 3,50 fra 1. mars i år, sitter jeg igjen med en hel del frimerker pålydende kr. 3,30, innkjøpt før portoforhøyelsen. Disse ville jeg jo gjerne ha fått brukt på de brev jeg skriver i tiden fremover. Og det lar seg jo fint gjøre, når man er i besiddelse av 20-øres frimerker til å sette på brevene i tillegg til merkene pålydende kr. 3,30.

Tidligere ville dette ikke ha vært noe problem. Da kunne man gå på postkontoret og kjøpe seg et 20-øres frimerke når man hadde behov for det. Men så er det altså slik stelt her i Norge at ti-øringene er gått ut av bruk – samtidig som portoen ble forhøyet. Laveste mynt-enhet er nå 50 øre. Men 50-øringen lar seg ikke så lett kombinere med 20 øres frimerker, viser det seg...

Derfor utspant det seg følgende samtale på postkontoret nylig, idet jeg kom med et brev påsatt kr. 3,30 i frimerker:

– Jeg skulle gjerne ha hatt et 20-øres frimerke til å sette på brevet sammen med det jeg allerede har frankert med, sa jeg til damen i luka.

– Bare ett...?

– Ja, bare ett 20-øres frimerke.

– Ja, ja – du får vel få et da...

– Få...? Nei, jeg vil jo gjerne betale for det...

– Det lar seg dessverre ikke gjøre. Vi selger ikke lenger ett og ett 20-øres frimerke. Men som sagt, du kan altså få et. Gratis...

– Er dette en ny form for sjarm-offensiv fra Postens side, eller er man plutselig blitt spesielt gavmild...?

– Vel, ikke vet jeg. Vi har fått beskjed om å gjøre det sånn. Slik er det bare...

– Javel. Et 20 øres frimerke får jeg altså gratis. Men da tar jeg like godt to med det samme...

– Da koster det 50 øre...

– Hva? Ett er gratis, mens to koster 50 øre. Men de to koster jo egentlig ikke mer enn 40 øre..!

– Riktig. Men slik er det altså...

– Hva da med tre 20-øres frimerker. Hvor mye koster de tilsammen...?

– Femti øre. Det samme som to...

– Jeg vil jo nødig være vanskelig, men dette høres jo helt sykt ut. Et frimerke gratis, to for femti øre og tre fortsatt for 50 øre. Og dersom jeg vil ha fire 20-øres frimerker, så koster vel det en hel krone...?

– Riktig. Eller du kan få fem 20-øres frimerker. Jeg innrømmer at dette blir litt innviklet. Men det skyldes disse forb... ti-øringene. At de ble borte, altså. Så vi må gjøre det sånn. Skal du ha et 20-øres frimerke, eller ikke...?

– – –

Jeg kjøpte et helt ark. For 20 kroner. Det ble enklest slik. Og så har jeg jo 20-øres frimerker en stund, da...

– – –

Men hvordan damen i luken på postkontoret skal få gjort opp kassen mot beholdningen av 20-øres frimerker, vet jeg sannelig ikke. Galt må det vel bli, uansett. **E.S.**

«Dette samler jeg på...»

I dette nummer av NFT starter vi en serie vi har kalt «Dette samler jeg på...», hvor vi vil la leserne fortelle litt om sine egne samleområder. Vi starter med to artikler om frimerker fra Polen. Til neste nummer har vi klar en artikkel om Irland og frimerkene derfra.

Vi håper at leserne i tiden fremover vil bidra med stoff om hva de samler, og det behøver nødvendigvis ikke være samlinger som omfatter ett lands frimerker; – det kan f.eks. dreie seg om spesielle brev, om «annarlunda filateli» som svenskene sier eller «Cinderellas» som britene gjerne kaller det, om motiv/tema-samlinger, om porto-merker, om stempler, om – ja, kort sagt alt det man selv er opptatt av innen filateli. Artikkelen behøver ikke være «dyptpløyende» eller «omfattende». Her er det spørsmål om hva man selv har funnet interessant – og som man kan tenke seg å fortelle andre lesere om. Sett igang, vi er mottagelige for allehånde artikler om ulike samleområder. Og ta gjerne kontakt FØR artikkelen er ferdig-skrevet, slik at vi kan planlegge presentasjonen i god tid. **E.S.**

LINDNER

Standard, Luxus, Luxus Special – Indstiksbogen efter Deres ønske!

Giv Deres frimærkesamling det bedste med de repræsentative indstiksbøger fra LINDNER. Vælg mellem følgende indstiksbøger:

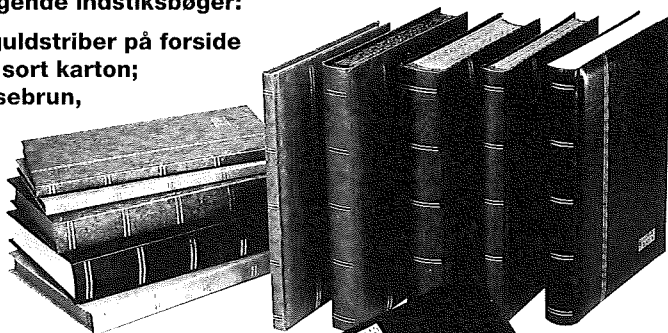
Standard – med prægede guldstriber på forside og ryg. Blade af hvidt eller sort karton;
Leveres i farverne: Rød, lysebrun, mørkebrun, grøn og blå.

Luxus – med kraftig vatteret indbinding, og forstærket bladkant.

Luxus Special – som Luxus, men med glasklare mellemlade og striber.

Leveres i farverne:

Vinrød, brun, grøn, blå og sort.

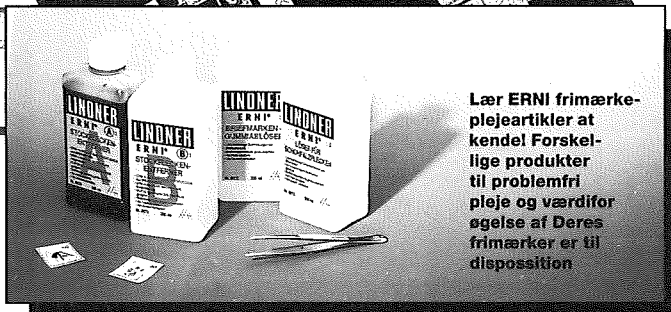
Kupon

Udførligt brochuremateriale hos frimærkehandleren eller

LINDNER FALZLOS GmbH
Postboks 4
DK-8450 Hammel

Ønsker tilsendt
brochure

Lær ERNI frimærke-
plejeartikler at
kendel Forskel-
lige produkter
til problemfri
pleje og værdifor
øgelse af Deres
frimærker er til
disposition

Avsluttende runde i premiekonkurransen:

Siste frist for å sende inn svar er den 1. juli

NORGES FRIMERKER I FARGER

KATALOG OVER NORGES FRIMERKER 1855-1992

FRIMERKETS DAG 1992

12. UTGAVE

Kr. 60,—

WENNERGREN-CAPPELEN A/S

Postboks 738, Sentrum, 0105 OSLO

Så er vi klar for den andre og avsluttende spørsmålsrunden i NFT's store premiekonkurranse for 1993. Vi presenterer ti nye spørsmål, og det gjelder som før å krysse av det riktige – eventuelt de riktige – av tre oppgitte «svar».

Vi har så langt ikke fått noen negative reaksjoner på første spørsmålsrunde. Men så har vi da også inntrykk av at spørsmålene denne gang ikke er fullt så vanskelige som de har vært de to siste årene. Etter de besvarelsene vi har mottatt å dømme, lar oppgavene seg løse uten altfor store problemer.

Og husk: Det er fine premier å vinne! Og det er lov å konsultere alle tilgjengelige oppslagsverker, det være seg håndbøker, kataloger, tidsskrifter eller artikler – dersom man ikke straks vet svarene.

Foreløbig er det ikke kommet så mange besvarelser etter offentliggjørelsen av første konkurranse-omgang (som ble presentert i NFT nr. 2/1993). Vi regner imidlertid med at antallet øker sterkt nå når begge omgangene er presentert. Som nevnt tidligere er det nemlig fullt mulig å sende løsningene på begge konkurranse-omgangene samlet til slutt. De er imidlertid ikke nok å besvare den første eller den andre del

Konkurranse nr. 2/1993

1. En rekke byposter ble åpnet i forrige århundre, for deretter å bli lukket igjen temmelig raskt. En av disse hadde åpningsdato 20. juli, og ble lukket 31. desember samme år. Hvilken bypost er det her snakk om?
☐ Mandal ☐ Vadsø ☐ Steinkjer
2. Det finnes mange «rare» valører på frimerker, fra 1 øre til flere millioner Mark i infla-tiden. Hvilket/hvilke land har gitt ut merke/merker med valør 39?
☐ Italia ☐ Østerrike ☐ Romania
3. Tekstomslaget på norske frimerkehefter er også gjenstand for variantsamling. Hvilket hefte bærer tekst «... postsendinger til landdistrikt angis gårdens eller gren-
 das navn og poststedets navn».
☐ FH 36 ☐ FH 31 ☐ FH 41
4. En by i Norge brukte i fem-seks måneder et maskins-
 tempel som viser byvåpenet og årstall med tekst «Hav-
 fiskets By». Hvilket årstall er det her snakk om?
☐ 1948 ☐ 1950 ☐ 1956
5. Hva kostet det å sende B-post inntil 100 gram i Norge
 den 5. mai 1987?
☐ 460 øre ☐ 370 øre ☐ 450 øre
6. For ubetalte brev til Frankrike fra Norge og som ble
 sendt utenom konvensjonen Norge/Frankrike, dvs.
 gjennom Prøyssen, brukte postverket i Prøyssen et
 stempel. Hvilket tall og hvilken bokstav?
☐ P. 41 ☐ P. 36 ☐ F. 25
7. Moestue har levert papir til mange frimerketrykninger.
 Hvilke av de opplistede NK-nummer gjelder dette?
☐ NK 13 ☐ NK 24 ☐ NK 53
8. Uroligheter har i alle år påvirket utgivelsen av frimer-
 ker. Katanga ga i 1960-61 ut en del frimerker som over-
 trykk på et annet lands merker. Hvor mange ulike fri-
 merker (portomerker ikke medregnet) som overtrykks-
 utgaver ga Katanga ut?
☐ 15 ☐ 51 ☐ 36
9. Hvilket år kom Åland med sine første frimerker?
☐ 1982 ☐ 1984 ☐ 1986
10. De fleste er kjent med vår utmerkede sekretær i Norsk
 Filatelistforbund, Bodil Hillesøy. Hvem var den forrige
 sekretæren?
☐ Efrén ☐ Paul H. Jensen ☐ Carl Nyland
 Rebolledo

Innsendt av:

Adresse:

.....

av konkurransen. Det er til-
 sammen 20 spørsmål som
 skal besvares, og for å
 komme i betraktning ved ut-
 deling av premiene, må det
 sendes svar på begge kon-
 kurranseomgangene. Og vi
 har satt *1. juli 1993 som siste
 frist* for innsendelse av løs-
 ningene.

Førstepremien denne gang
 er, som tidligere nevnt, et
 flott eksemplar av Norge nr.
 1. Videre vil det bli et pent
 eksemplar av NK nr. 6 (2
 SKILL gul) stemplet Chris-
 tiania Bypost. Tredjepre-
 mien er et eksemplar av NK
 nr. 9 (8 SKILL rosa), fjerde-
 premien et postfrisk eksem-
 plar av NK nr. 21 (7 skilling
 posthorn) – mens femtepre-
 mien blir en lett-stemplet se-
 rie NK 445-447 (Nordkapp V).
 Dessuten settes det som van-
 lig opp *inntil* 20 NORWEX-
 blokker som trøstepremier.

Deltagerne sender sine
 besvarelser til:

**Redaktøren av NFT,
 Postboks 2177,
 7001 Trondheim.**

Merk konvolutten med
 «Konkurranse» (nr. 1 eller
 nr. 2 – eller bare «Konkur-
 ranse» dersom begge løsnin-
 gene følger samtidig).

Og husk: Redaktøren av
 NFT har fremdeles ikke noe
 imot filatelistisk frankering
 – snarere tvert imot...

Det er igjen grunn til å un-
 derstreke at det *ikke* er nød-
 vendig å klippe kupongen fra
 tidsskriftet, det holder med
 en god kopi. Konkurransen er
 åpen for alle NFT's lesere.
 Man behøver ikke nødven-
 digvis være medlem av noen
 klubb for å delta.

Premielisten blir offentlig-
 gjort snarest mulig etter at
 konkurransen er avsluttet,
 og premiene blir sendt vin-
 nerne etter offentliggjøre-
 len.

Så ønsker vi lykke til med
 2. konkurranseomgang!

Historien om «Sherlock Philat»:

Et utrettelig detektivarbeid kronet med hell

Av Kjell Germeten

En dag i slutten av de gyldne 70-årene sitter en mann og blar i en auksjonskatalog fra Sveits. Blant de mange fristende godbitene fanger et av objektene oppmerksomheten hans: En vakker firestripe av vårt første frimerke på brev til Russland. Lite aner han at dette er starten på et årelangt detektivarbeid som til slutt skal krones med et lukrativt hell.

Tillat meg å fortelle historien om «Sherlock Philat» og hans målbevisste arbeid med å gjenforene to filatelistiske objekter som i en lang årrekke hadde levd sine egne, separate liv. Til-

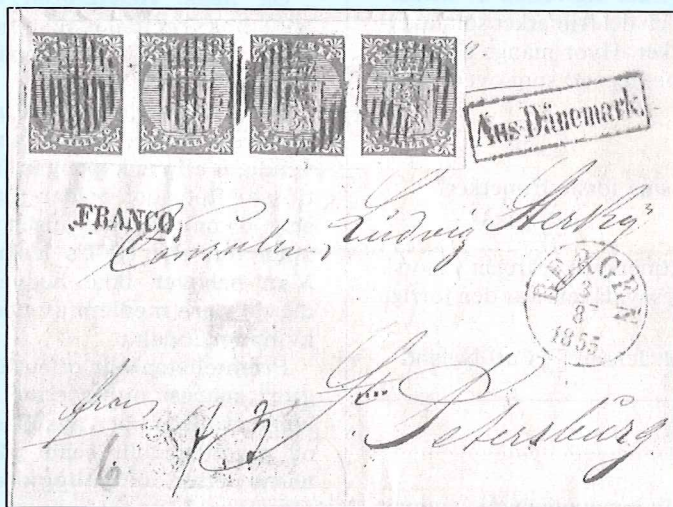
værelser på vandring fra handlere til auksjonsfirma, fra utstillingssamlinger til konsortier. På hver sin kant og på hvert sitt kontinent.

Brevet er sendt fra Bergen til St. Petersburg i 1855 (Fig.1). Vår venn har en glitrende hukommelse og detaljene på dette brevet lagres med stor presisjon. Han husker et annet brev til St. Petersburg som var frankert med en snauklippet åtte-blokk, og han trekker derfor raskt den konklusjon at dette brevet er ukomplett. Fire merker mangler. Og de fire merkene har sittet på et sted på brevet som ville binde dem

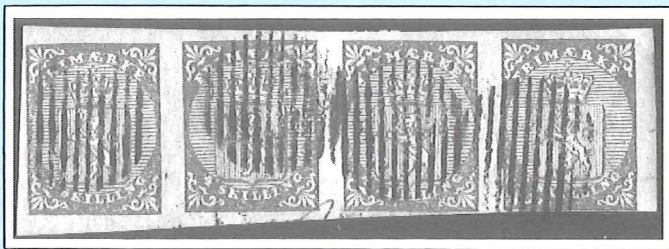
til underlaget med deler av stempler og med en postal påskrift som gikk fra marginen av merkene til brevpa-piret under.

Det skulle gå nærmere ett år før Sherlock henter St. Petersburg-brevet frem fra hukommelsen igjen. I en skandinavisk auksjonskatalog som kommer inn, trekkes blikket hans mot en løs firestripe (Fig.2). Den våkne filatelist vil straks være på det rene med at firestriper av Norge nr. 1 finnes i rimelig store antall. Men denne spesielle firestripen minner Sherlock om noe. Etter litt leting finner han frem til den sveitsiske auksjonskatalogen. Med en aldri så liten skjelving på hånden legger han katalogene ved siden av hverandre. Og der, fordelt på to sider i to forskjellige auksjonskataloger, fra to forskjellige land og med ett års forskjell i auksjonstidspunkt, ligger kabalen løst foran ham.

Sherlock Philat er en mann med rimelig godt skjønn. Han innser at opplysningen om denne oppdagelsen er mye verdt. Han innser videre at får noen nyss om dette, vil han måtte betale grove overpriser for objektene. Sherlock

□ Fig. 1: Det «ukomplette» brevet.

□ Fig. 2: Firestripen som passet inn.

roer nervene ned og smører seg med tålmodighet...

Egentlig har han ikke oppnådd noe som helst. Det gjenstår den lille detaljen å skaffe seg de to objektene! Å skaffe seg firestripen lå innenfor rimelig mulighet, siden auksjonen ennå ikke hadde funnet sted. Verre var det med selve brevet. Sherlock kjøpte stripen inn for en pris som nok lå et stykke over det han kunne tenke seg å betale. Men potensialet var jo der... Da

han ringte Sveits, kom den første store skuffelsen. Det var rett og slett ikke mulig å få noen som helst opplysning om hvor brevet hadde tatt veien. Dermed startet et detektivarbeid av mer enn ti års varighet.

Etter hvert som tiden går, glir entusiasmen litt av vår venn. Firestripen ligger i safen og hviler seg. Kilovis med auksjonskataloger fra alle verdenshjørner gjennomgås regelmessig. Uten resultat. Sherlock

frykter at firestripen blir tatt av brevet siden det sikkert også av eieren anses som ukomplett. Men det er ikke stort annet å gjøre enn å smøre seg med tålmodighet.

Våren 1992 skjer det igjen! Brevet lyser opp mot ham på side 27 i fire farver i en glimrende trykksak som ble laget i forbindelse med det skandalepregede Frimerkekonseptet Norge (Fig.1). Selv uten å ha stripen for hånden, er han ikke et øyeblikk i tvil. Det er likevel ikke uten å skjelve litt på hendene at Sherlock Philat henter firestripen fra safen. Den passer perfekt inn på bildet med sine to utvetydige kjennetegn som binder stripen til brevet.

Men løpet er så langt fra kjørt. Brevet må skaffes!

□ Fig. 3: Slik ser det komplette brevet ut, idet de to firestripene nå er «forenet».

Vår venn skaffer seg raskt greie på at brevet stammer fra den store Norgessamlingen til Roger Schnell, USA, hvor det inngikk i den store opplatingen av NK nr. 1. Schnell solgte i sin tid hele samlingen til et par svensker, som bragte den inn i porteføljen til konsortiet.

Sommeren 1992 skulle de sørgelige restene av konsortiet omgjøres til klingende mynt igjen. David Feldman i Genève hadde påtatt seg å selge de fine objektene fordelt på to auksjoner, og brevet skulle opp på sommerauksjonen. Spenningen var ulidelig. Kunne det tenkes at brevet ville bli presentert separat? Å kjøpe hele platen, passet ikke Sherlocks lommebok, da det var en rekke toppobjekter, som f.eks. en fireblokk og tre seksstriper, inkludert.

Men hele platen ble selvfølgelig presentert samlet som ett objekt på auksjonen i Sveits. Med et tilslag på over en million kroner var ikke Sherlock Philat i form til å kjøpe. Tilslaget gikk til

en skandinavisk frimerkehandler i stedet.

Den neste overvåkningsperioden ble av relativ kort varighet. Brevet kom opp på auksjon et halvt år etterpå, og jeg fikk det ærefulle oppdrag å kjøpe det.

I tider hvor man ellers bare leser om tyverier, forfalskninger og økonomiske Ragnarokk, er det en fornøyelse å kunne runde av denne solskinnshistorien. Brevet har vært gjennom en grundig analyse og fått et glimrende sertifikat. Firestripen faller perfekt på plass, og både riststempelet og et par postale påtegninger binder stripen til brevet med 100 % sikkerhet. Dessuten kan det bevises at stripen på brevet og den løse stripen har vært sammenhengende, en åtteblokk i det opprinnelige frimerkearket. Underlaget er helt uten skade (Fig. 3).

Denne historien er så oppsiktsvekkende at det er lett å sette fantasien i sving. Alle brevene til St. Petersburg er til samme adressat. Ryktene vil ha det til at det var den ikke

ukjente hoff-juvelér Peter Carl Fabergé (1846–1920) hos tsar Nicolay II som tok disse brevene med seg da han flyktet fra den røde hær i 1917. Etterhvert som han i sin landflyktighet trengte penger, solgte han stripene som satt på brevene en for en, siden frimerker på brev ikke hadde noen merverdi i forhold til løse merker på den tiden.

Sherlock Philats tålmodighet gjennom en årrekke har fått sin belønning. To interessante objekter har levd sine egne liv hver for seg i flere tiår. Hver for seg har de vært betydelige nok. Gjenforenet har de blitt til et kanon-objekt med internasjonale dimensjoner. Det er kjent bare fire tilsvarende brev til St. Petersburg som er komplette. Dette brevet er ansett for å være det vakreste.

For oss har det vært en fornøyelse å bivåne en så oppegående mann som Sherlock i hans langsiktige arbeid. Det er med stolthet og glede vi vil presentere objektet på vår auksjon i Oslo den 24. april i år.

nft

Løst og fast

* Den kommende FIP-utstillingen i København, *HAFNIA 94*, er berammet til 27.–30. januar 1994. Det blir et arrangement med hovedvekt på filatelistisk litteratur og moderne filateli. Rammen blir Bella Center og utstillingen kobles sammen med en stor feriemesse under felles-mottoet «Ferie og frimerker».

* Botswana utga i 1992 en daglig-serie som avbildet *truede dyrearter* på savannen. Serien inneholdt ikke mindre enn 18 verdier!

* Alle de tidligere Sovjet-republikkene synes å ville utgi egne frimerker. Hviterussland

bruker navnet *Belarus* med latinske bokstaver på sine frimerker.

* I 1895 – med andre ord for knapt 100 år siden – sendte Meteorologisk Institut i København et skjema til samtlige postkontorer i Danmark. Hvis noen av de ansatte ved kontoret observerte et *jordskjelv*, skulle det fylle ut skjemaet og sende det til København, leser vi i SKILLING.

* Det færøyske postverket melder at man tar i bruk spesielle *særstempler* under *NORDIA 93* i Helsingfors og under *POLSKA 93* i Poznan, Polen.

* Klassisk Filateli i Malmø har begjært seg selv *konkurs*. Ingen av dem som har levert frimerker eller annet for salg under firmaets auksjoner, vil lide tap, opplyses det.

Helsingfors Frimärkssamlareforening 100 år - NORDIA 93

Den nordiske frimerkeutstillingen NORDIA 93 holdes, som tidligere omtalt i NFT, i dagene 6. til 9. mai i Helsingfors. Det er den femte NORDIA-utstillingen som arrangeres i Finland. De tidligere ble holdt i 1966, 1975, 1981 og 1985. Anledningen denne gang er at Helsingfors Frimärkssamlareforening – som er den eldste frimerkeforeningen i Finland – fyller 100 år.

Helsingfors Frimärkssamlareforening ble konstituert den 28. januar 1893. Ved utgangen av det første virksomhetsåret hadde foreningen 28 medlemmer. Ved sekelskiftet hadde medlemstallet steget til 100 personer, og i 1919 nådde man maksimumstallet 250. Året etter var det noen færre medlemmer med, og i 1931 sank tallet drastisk idet et betydelig antall medlemmer gikk ut av foreningen for å starte Suomen Filatelistiseura.

Helsingfors Frimärkssamlareforening ble innført i foreningsregisteret i Finland i 1893. Men takket være bevarte møteinnkallelser vet man at det allerede i årene 1882-88 eksisterte en «uregistrert» forening med samme navn i Helsingfors. Man vet også at sekretæren i foreningen var Björn Lindberg, en velkjent pomolog (spesialist på frukt og bær). At denne foreningen virkelig er å be-

□ Helsingfors Frimärkssamlareforening er 100 år i NORDIA-året. I 1924 fikk foreningen diplom for sin deltagelse i den første internasjonale frimerkeutstillingen i Norge, et diplom som nylig er gjenfunnet i Finland.

trakte som en forløper til HFF, fremgår også tydelig av at det i en redegjørelse for det Allmänna Nordiska Filatelistmötet i Lund i 1893 bl.a. heter «...ånyo uppstod efter några års vila Helsingfors Frimärkssamlareforening».

Det kan med andre ord trygtes at foreningen bare er 13 år yngre enn verdens eldste frimerkeforening Royal Philatelic Society – og at Helsingfors Frimärkssamlareforening i 1993 i virkeligheten er 111 år...

I anledning av den internasjonale frimerkeutstillingen i Poznan, Polen, i dagene 7. til 16. mai i år, har «generalsamleren» Trygve Sommerfeldt på vår oppfordring skrevet en artikkel om Polen og frimerkene – sett i relasjon til den historisk omskiftende utvikling i landet.

E.S.

Dette samler jeg på:

Polen — under skiftende over- høyhet, besettelse og frihet

Av Trygve Sommerfeldt

Polen er et populært samleområde. Det ser vi av de samlingene som tidligere har vært vist på de store internasjonale utstillingene. På HAFNIA 76 var det f.eks. elleve Polen-samlinger med. Det var en særdeles flott bukkett, med alle frimerkeperiodene representert.

Det var utstillere fra Polen, Tyskland, Nederland, England – foruten min egen samling da...

Når man ser på de områdene som var utstilt, er hele det filatelistiske Polen representert. Og hvilke samlinger!

Resultatene den gang ble:

Kongedømmet Polen 1815-1865: Vermeil-medalje.

Polen 1860-1939: Sølv-medalje.

Polen 1850-1870 (Lokalpost Warschau, Prezedberg, Sosnowice, Zarki, Zarverie: Vermeil-medalje.

Polen, Krakow 1919: Stor gullmedalje.

Provinsutgavene 1918/19: Sølvmedalje.

Polen, Posen 1919: Stor gullmedalje.

Valutareformen 1950: Sølv-medalje.

Gull- og sølvsamlinger med Polen var også representert på NORWEX 80, med delvis de samme utstillere som i København.

Ja, det er ikke vanskelig å finne områder man kan gå inn for i en Polen-samling.

Når vi ser alle de grupper en samling Polen er oppdelt i, kan det være av interesse å se på Polens frimerker samlet.

□ Fig. 1: Polen utga sine første frimerker i 1860. Kongeriket Polen (1815–65) hadde postvesen lenge før det. Her et frimerkeløst brev fra 1847, sendt fra Warszawa til Bordeaux.

Første frimerke- utgivelse 1860

Polen begynner som selvstendig frimerkeutgivende land i 1860: Landet var da et kongerike, opprettet i 1815–1865 under den russiske tsars overhøyhet.

Den russiske tsar Alexander II hadde gitt polakkene en friere stilling innen det russiske rike, hvilket avspeiler seg i eget frimerke.

Polens første frimerke hadde gyldighet til 13. februar 1865. Det har et vell av varianter, og representerer et meget yndet område for spesialsamlere.

Da Polen nr. 1 mistet sin postale gyldighet, ble russiske merker brukt i Polen inntil den tyske besettelsen i 1915. Det er forøvrig litt av et problem å finne ut om de russiske stemplene er fra Polen eller Russland ellers. Navnene på poststedene er gjengitt på russisk.

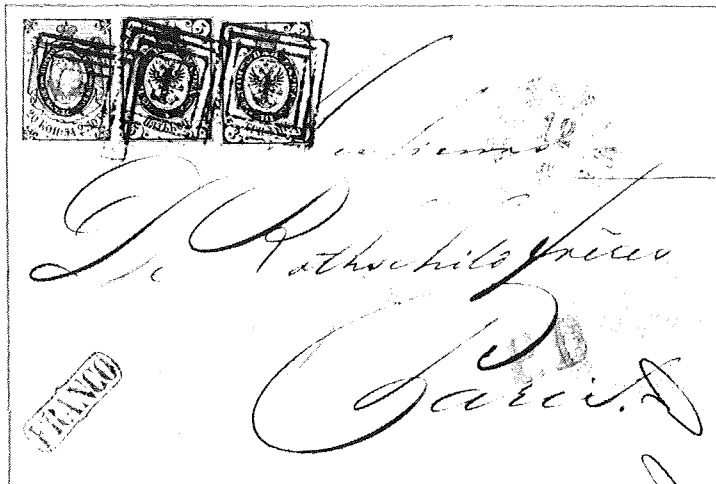
Tysk okkupasjon 1915

Tyskerne rykket inn i Polen i 1915. Polen var da en del av Russland. Tyskerne brukte i det okkuperte området tyske Germania-merker overtrykt «Russisch Polen» og «Gen. Gouv. Warschau».

De tyske postvesenet befattet seg ikke med å bringe posten frem til de enkelte mottagere, men innskrenket seg til de fem store byene Warszawa, Sosnowice, Lodz, Czenstochow og Zarwercie. Så gjelder de å få Germania-merker stemplet i disse byene.

Skulle et brev videre fra Warszawa, måtte det – i tillegg til Germania-merker – frankeres med bypost-utgavene fra Warszawa. Det er 13 forskjellige merker fra Warszawa bypost.

Deler av Polen var i 1917/18 under Østerrike/

□ Fig. 2: Russiske merker ble brukt i Polen i årene 1865–1917. Her et brev fra Warszawa til Paris fra 1866, med russiske merker stemplet med nummerstempel «1», som ble brukt ved hovedpostkontoret i Warszawa.

Ungarn. Det var også egne merker for den østerriksk-ungarske besettelse, – området ved Przedborz og Zarki.

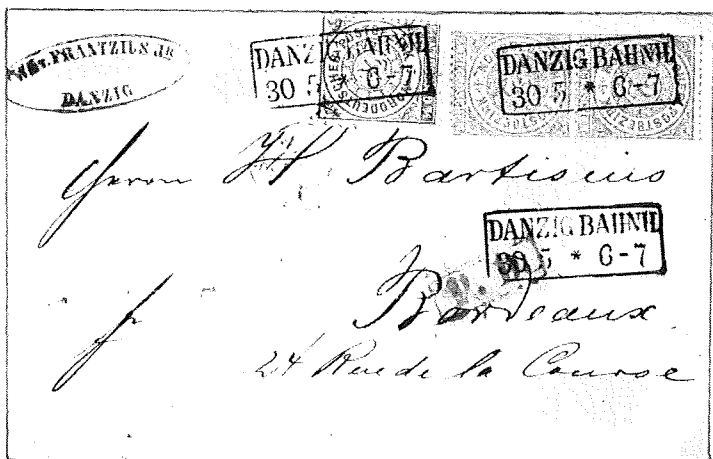
Selvstendighet og overtrykk

Så kommer vi frem til Polens selvstendighet etter den første verdenskrig i 1918. Forholdene var vanskelige i landet. De første frimerke-utgavene i det selvstendige

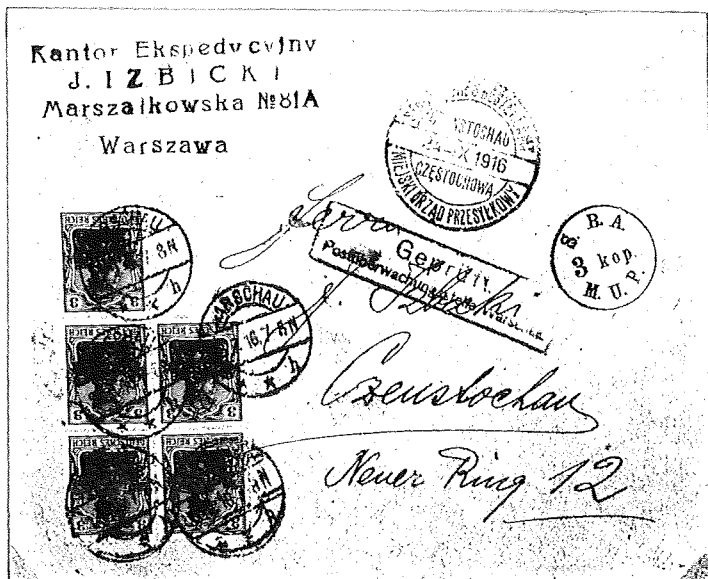
Polen ble laget ved overtrykk på de foreliggende lagre av okkupantens utgaver.

Først kom Warschau lokalutgaver overtrykt med ny myntenhet og «Poczta Polska». Senere ble Germania-merker overtrykt.

Vær oppmerksom på at Polen av 1918 besto, foruten av det som Tyskland hadde

□ Fig. 3: Polen var delt mellom Russland, Preussen og Østerrike. Norddeutscher Postbezirk omfattet også Danzig, som jo var en del av Polen. Her et brev fra 1871 sendt fra Danzig til Bordeaux i Frankrike med Norddeutscher Postbezirk's frimerker.

□ Fig. 4: Tysk post i Polen i 1916, med overtrykte Germania-merker. Brevet har også sensurstempel fra Warszawa.

besatt, av Polen (tidligere russisk-Polen) og av Lublin-området. Her var østerriksk-ungarske feltpostmerker i omløp, og disse ble overtrykt Polska Poczta. I Galicien og østerriksk-Schlesien området var det øster-

rikske merker i omløp. Disse ble ved friheten i 1918 overtrykt. Beholdningen av enkelte verdier av disse merkene var meget små, særlig enkelte verdier av portomerkene. Disse overtrykk-utgavene hører også til Polens

mest kostbare merker. I Polen i det tidligere Tyskland var vanlige tyske merker i bruk. Disse ble overtrykt Poczta Polska, bortsett fra to som bare fikk nye verdiangivelser da området ble innlemmet i det nye Polen.

Selvstendige utgaver

I 1919 ble forholdene bedre i Polen, og Polens første selvstendige utgaver ble utgitt, – i det tidligere tyske forvaltningsområdet, med verdiangivelse i pfennig og mark, – i det tidligere østerrikske forvaltningsområdet i heller og krone.

I 1920 kom det utgaver fra det samlede Polen med myntangivelse i «mark» og «fenig».

Nedgang i pengeverdien etter den 1. verdenskrig unngikk heller ikke Polen, selv om høyeste overtrykk var 2 millioner mark. Lite i sammenligning med Tysklands 50 milliarder...

I 1924 kom det nye myntenheter, zloty og groszy. Frem til 1939 kom en rekke utgaver hvor Polen minnes sin gamle historie. Polen fikk såvidt minnet sin 20 års uavhengighet i 1938 da tyskerne rykket inn og besatte Polen fra vest og Sovjet fra øst.

Tysk og russisk del

Tyskland tok en del av Polen og innlemmet det i det tyske rike. Vanlige tyske merker ble brukt, og kun poststempelet forteller at de er brukt i det tidligere Polen. Resten av det Polen som ble besatt av Tyskland, ble Generalgouvernement Warschau med delvis overtrykksutgaver og utgaver med egne motiver.

Russerne gjorde det kanskje enklere. De innlemmet alt de tok av Polen i Sovjet. Der ble det anvendt van-

□ Fig. 5: Polen under østerriksk besettelse i 1917. Her er det brukt tyske merker overtrykt med «Gen. Gouvernement Warschau» og lokalpostmerker for viderebefordring til Przedborz.

lige russiske merker. Fra besettelsen i september 1939 og ut året var tidligere polske merker gyldige til frankering.

Mens Polen hjemme på denne måten ble delt mellom Tyskland og Sovjet, kjempet det frie Polen sammen med de allierte. Fra denne perioden kjenner vi de polske eksilutgavene og anvendte engelske merker fra polske militærleire.

Fred og frigjøring

I 1944 kom freden til Polen. De første merkene er tre med frihet skjempere som motiv. Senere ble frihetsut-

gaver overtrykt med de forskjellige distriktenes navn, med dato for dets frigjøring. Selv om nye frimerkeutgaver kom fort i Polen etter frigjøringen, var det vanskelig å få forandret alle poststedene. For å løse dette problemet tok de alle tyske navn ut av poststempelet og påførte det polske navnet på poststedet med et stempel ved siden av selve poststempelet – hvor altså det tyske navnet var fjernet.

Så minnes Polen, ved sine frimerkeutgaver i årene som kommer, sin historie og bruker sin natur som motiver.

I 1950 ble myntenheten

Zloty devaluert, idet 100 gamle zloty blir en «ny» zloty. Den 28. oktober 1950 ble 124 forskjellige merker overtrykt med «groszy» istedet for zloty av 37 forskjellige postkontorer. Det gir en samlet overtrykks-mengde på ca. 5.000 forskjellige merker!

Til en Polen-samling hører også Danzig, polsk post i Levanten, Ostschlesien, Mellom-Lithauen osv. Disse områdene kan vi eventuelt komme tilbake til ved en senere korsvei.

Illustrasjonene er hentet fra Trygve II Naugs store Polen-samling.

nft

Vi sakser

USAs postverk vil droppe OL!

Det amerikanske postverket, USPS, var blant de meget offervillige sponsorene i forbindelse med OL i Barcelona. Neste gang skal lekene avvikles i Atlanta, USA, så det vil sikkert overraske mange at man ikke ønsker å «sponse» neste gang. Ikke med «cool cash» ihvertfall. Man vil nok hjelpe på en eller annen måte, «but no dollar will change hands» heter det i en uttalelse til Washington Post.

Den som er intervjuet i sakens anledning er den forholdsvis nytiltrådte generaldirektøren i USPS, Marvin T. Runyon Jr., som overtok embedet den 6. juni ifjor. Emnet var oppe på det første møtet han holdt med postverkets guvernør-komité på tiltredelsesdagen, og komiteen var enig i man ikke ville gå inn i fortsatt direkte sponsorstøtte. Det skyldes etter alt å dømme den kritikken som har vært reist av noen kongressmedlemmer med demokraten, senator Davis Pryor, i spissen.

På hans foranledning ble det holdt en høring om de økonomiske forpliktelsene, og den munnet ut i at det ville bli meget vanskelig å kalkulere omkostninger og utbytte i forbindelse med sponsor-virksomheten. USPS har tidligere hevdet at pon-

singen av lekene ifjor ville gi en inntekt på \$ 55 millioner. Man gamblet med å anbringe de fem olympiske ringene på \$9,95 Express Mail-frimerket, for å øke inntektene, men det er en kjensgjerning at antallet av Express Mail-forsendelsene falt med 10,2 prosent i månedene forut for OL.

Den tidligere generalpostdirektør Anthony Frank hadde videre satset på at andre lands postadministrasjoner ville vise større interesse for OL 92 enn hva tilfellet ble. Det gjorde at USPS ved lekenes begynnelse sto med flere hundre tomme, men forutbetalte, hotellværelser, som man ville ha stillet til rådighet. Nå ble de istedet tildelt større postkunder og deres gjester. Også denne disposisjonen ble utsatt for kritikk fra en del kongressmedlemmers side.

For å markere sin avstand til arrangementet, møtte generaldirektør Marvin T. Runyon Jr. ikke opp til lekene i Barcelona. Han legger likevel i intervjuet med Washington Post vekt på at det fortsatt skal være en viss kontakt med Den Internasjonale Olympiske Komité, IOC, for eksempel ved å tilby portofrihet, men det kommer ikke direkte penger på bordet, sier generaldirektøren.

(Ib Eichner-Larsen i Berlingske Tidende)

Tysk postkontroll i Norge 1940–1945:

Sensurremse fra sensurkontoret i Hamburg er brukt i Oslo i 1943

Av John Torstad, arbeidsgruppe for krigs- og feltpost i tilknytning til Norge

Etter at Norge i 1940 ble okkupert av Tyskland, ble all utenrikspost til eller fra Norge underlagt postkontroll. I begynnelsen var denne postkontrollen noe provisorisk iverksatt flere steder i landet, men sommeren 1940 ble kontrollen sentralisert til Oslo. I Stavanger fortsatte imidlertid postkontrollen frem til medio februar 1941. I slutten av november 1940 ble det også opprettet et sensurkontor i Trondheim som vedvarte helt frem til våren 1945. Postkontrollen i Oslo var i aktivitet frem til kapitulasjonen i mai 1945 og håndterte post til/fra Danmark, Sverige og Finland.

I november 1940 ble de første sensurremsene med påtrykt tekst beregnet for Oslo tatt i bruk. Før denne tid var det i bruk provisoriske sensurremsen uten påtrykt tekst sammen med sensur- og kontrollstemplen både med norsk og tysk tekst. En nærmere beskrivelse av disse faller utenom denne artikkelen. De nye sensurremsene var trykt på brunt papir (Lindewald DO-51) og hvitt papir (DO-52), senere også gult papir varierende fra mørk gult til lyst gult (DO-53). Den påtrykte teksten var «Geöffnet» mellom to sirkler med den tyske ørn i og tekst «Oberkommando der Wehrmacht». Under ørnens hakekors en bokstav O, som henfører remsen til sensurkontoret Oslo (Fig. 1). Til-

svarende sensurremse med bokstaven f ble benyttet ved sensurkontoret i Hamburg (Fig. 2). Teksten på sensurremsene ble holdt uforandret frem til medio desember 1944. I juli 1944 ble ansvaret for postkontrollen overført fra den tyske overkommando (OKW) sin sikkerhetstjeneste (Abwehr) til det sentrale byrå for sikkerhetstjenesten, Reichssicherheitshauptamt (RSHA), og nye sensurremsen og stemplen med endret tekst ble tatt gradvis i bruk.

Tilgangen på sensurremsen må ha vært relativ god i hele OKW-perioden. I oktober 1941 og i oktober 1943 har det vært problemer med leveransen av de ordinære remsene, og en provisorisk nøytral remse var i bruk en kort periode. En tilsvarende situasjon kan også ha oppstått i slutten av februar 1943, da det noen dager blir benyttet en sensurremse tilhørende sensurkontoret i Hamburg. Det har i lengre tid vært kjent ett brev med denne sensurremsen. Brevet er sendt fra Trondheim 26. februar 1943 til Danmark. Ved sensurkontoret i Oslo har brevet blitt påsatt en sensurremse fra sensurkontoret i Hamburg. Det har aldri vært særlig tvil om at dette er sensurert i Oslo, da det fremkommer klart av sensurstempe-

Geöffnet

□ Fig. 1.

Geöffnet

Geöffnet

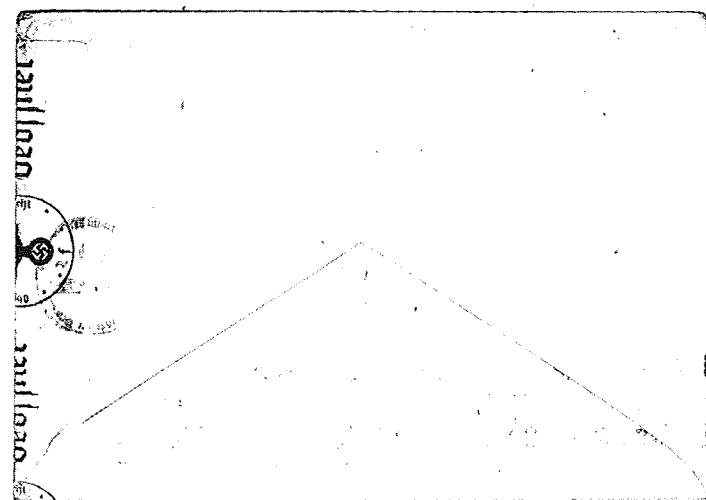
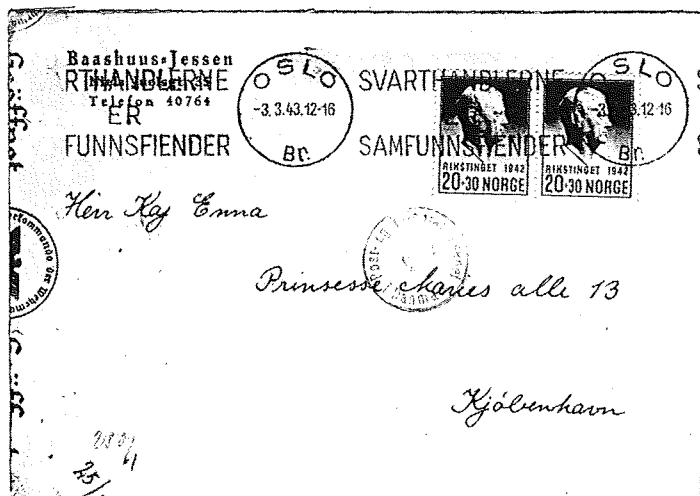
□ Fig. 2.

let (Lindewald DO-7) som binder remsen til konvolutten, og sensorenes påtegnelser, at de er de samme som ble benyttet ved Oslo-kontoret.

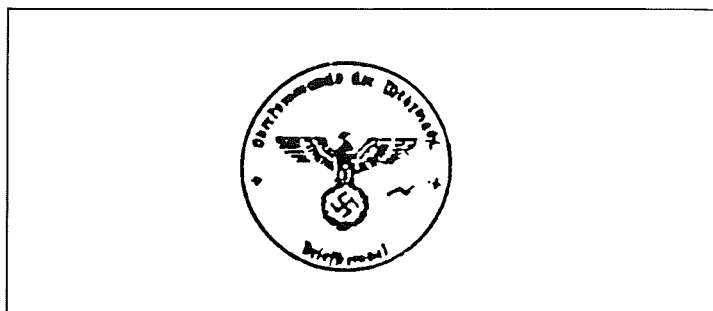
Nå har det kommet frem et nesten tilsvarende brev sendt fra Oslo 3. mars 1943 til Danmark med sensurremse fra Hamburg-kontoret (Fig. 3). Sensorenes påtegnelser og sensurstempelet (Lindewald DO-4) som binder remsen til brevet kan entydig henføres til Oslo-kontoret (Fig. 4). Hvor mange dager denne sensurremsen var i bruk i Oslo, er helt uvisst. Sannsynlig har Oslo-kontoret ved en feiltakelse fått tilsendt en rull med sensurremseser med bokstaven *f* og denne er så brukt parallellt med de ordinære Oslo-remsene. Det ligger også en mulighet i at Oslo-kontoret var i ferd med å bli fri for sensurremseser og dermed fått «lånt» fra Hamburg-kontoret. Dette er nok en mer tvilsom spekulasjon da man som tidligere kunne bruke provisoriske remser eller eventuelt låne fra sensurkontoret i Trondheim, som måtte være et mer nærliggende sted å låne fra.

Uansett hvorfor sensurkontoret benyttet Hamburger-remse, er det svært interessant krigsposthistorisk å kunne dokumentere at dette ble gjort noen dager i februar/mars 1943. Hvis noen av leserne skulle komme over tilsvarende objekter, vil jeg være svært interessert i å få tilsendt fotokopi for registrering.

Kilde: Ulf Lindewald: *Tysk postkontroll av civil post i Norge 1940–1945.*

□ Fig. 3. Illustrasjonen viser brevet sendt fra Oslo 3.3.43 til Danmark påsatt sensurremse tilhørende Hamburg-kontoret. På konvoluttens bakside binder sensurstempelet fra Oslo-kontoret remsen til konvolutten. Påtegnelsen på konvoluttens forside i venstre nedre hjørne og ett-tallet på klaffens bakside, er sensorenes koder som bl.a. viser at konvolutten har inneholdt ett brevark, jfr. påtegnelsen 280/1.

□ Fig. 4.

Tillegg til artiklene om pakkepoststemplene

Av Anders Langangen

I NFT nr. 7 og 8/1988 hadde jeg to artikler om pakkepoststemplene 1901-1930.

Jeg ønsker her å ajourføre disse artiklene med nye opplysninger som jeg har funnet selv eller fått fra andre.

1. De roterende pakkepoststemplene til Kjeldaas.

Kjeldaas tok patent på denne stempeltypen i 1907. En detaljert beskrivelse av det kan vi derfor finne i «Norsk Patentblad» i 1907. Denne beskrivelsen er gjengitt nedenfor.

I et brev til Poststyrelsen, datert 28. februar 1908 skriver Oscar Kjeldaas:

Vedlagt tillader jeg mig herved ærbødigst at fremlegge for den ærede Poststyrelse et af mig konstrueret pakkestempel.

Da jeg for ca. 1 aar siden tjenestgjorde som pakker og stempler ved pakkeavdelingen fik jeg under mit arbeide med at klistre etikeller paa pakkerne ideen til denne stempel.

Under mit senere arbeide ved avdelingen iagtog jeg daglig pakkernes form og størrelse og herved kom jeg til den overbevisning, at man med en rullende stempel maatte kunne paatrykke pakkerne et stempelavtrykk svarende til etikettens indskription.

Efter i mellemtiden at ha gjort forskjellige udkast og tegninger til saadant stempel samt et par modeller, har det nu lyktes mig at faa istand en stempel som det har vist sig virker udmerket, thi ved konferanse med pakkerne har jeg erfaret, at ingen av dem kan erindre at ha fundet en pakke som ikke kunde stemples.

Angaaende det mekaniske arbeides holdbarhed ved stemplen, kan der refereres til instrumentmager Ljungman, Alfheim som har forarbeidet denne model.

Vedkommende stemplens indskription som er støbt i gummi, vedlægges en erklæring fra Chr.a. Chablon- og stempelfabrik Herr. G. Enderle med angivende av for

Patent

nr. 18618

Bekjendtgjørelse fra patentkommissionen.

Roterende haandstempel for stempeling av pakker, breve og lign.

Pakmester Oscar Kjeldaas av Kristiania.

(Fuldmægtig: J. K. Thorsen, Kristiania.)

Patent i Norge fra 25de november 1907.

Man har længe især ved postvæsenet savnet et stempel med hvilket pakker og andre postforsendelser kunde stemples hurtigt og tydeligt. Under postvæsenets livlige udvikling føles dette savn mer og mer.

Efter talrige forsøk har jeg konstruert et haandstempel, der har vist sig overmaade praktisk.

Det av mig konstruerte haandstempel er vist i vedlagte tegninger paa hvilke fig. I viser stemplet set fra siden og fig. II fra oven. 1 er stempelvalsen, som har den for oiemedet nødvendige indskription 2. 3 fig. III og IIII er dato-hjul til forandring av dato. 4 er farvevalsen paa hvilken er lagt et baand av filt 5, der optar og avgir farve. Spiralfjæren 6 som i den ene ende er fæstet til en knast 7 i rammen og hvis anden ende er heftet fast til en i stempelvalsens aksel anbragt ekscentrik 8, tjener til at holde stempelvalsen i rigtig stilling. Ekscentriken har hjerteform og fjæren 6 følger dens nedre kant helt rundt. I rammen 9 er der foruten stempelvalsen ogsaa lagret paa en bolt 10 en gafel 11 i hvilken farvevalsen er anbragt. Paa rammens overdel er fæstet et haandtak 12. Fjæren 13 holder farvevalsen med passe tryk mot stempelvalsen. 14 er et spillerum mellem enden og begyndelsen paa stempelvalsens indskription, hvorav der ikke fremkommer noget stempelavtrykk.

Stemplingen foregaar paa den maate, at stempleindretningen gripes i haandtaget og trykkes fremover med farvevalsen op og stempelvalsen mot den overflade, som skal stemples. Naar valsen er rullet en gang rundt er det forønskede stempelavtrykk paatrykket.

Fig. III og IIII viser hvordan dato-hjulene er anbragt i trykvalsen. 3 er fire dato-hjul, et for arstal, et for maanedstal og to for dato (tallene 1—31.)

Tal-hjulene er lagret paa en bolt a og har hver 12 huller b for anbringelse av en stoppestift c, som fores tværs gennem trykvalsen og tal-hjulene og derved holder tal-hjulene i stilling. d er en muffe anbragt udenfor de ytre tal-hjul og paa disses bolt og tjener til at holde disse sammen.

Patentkrav:

Roterende haandstempel for stempeling av postsaker etc. av den art, hvor den roterende typevalse berøres av en i apparatets ramme dreibart lagret farvevalse, karakterisert ved, at typevalsen er forbundet med en ekscenter, hvori der angriper en fjær og som er anordnet paa en saadan maate, at fjæren efter hver stempeling bringer typevalsen i utgangsstilling og holder den der.

nft

Utstillinger

«TROMSØ 93»

Årets frimerkeutstillingsbegivenhet her til lands blir den nasjonale frimerkeutstillingen «TROMSØ 93» som arrangeres i Tromsø 17.–20. juni, samtidig med landsmøtet i Norsk Filatelistforbund.

Utstillingen holdes i «Tromsøhallen», som ligger sentralt plassert midt på Tromsøya i nærheten av Uni-

□ Utstillingens logo.

versitetet og bare ti minutters gangtur fra Lansmøtehotellet.

100-års jubiléet for hurtigruta markeres med denne utstillingen, og det er derfor en egen klasse for skipspost-samlinger. På åpningsdagen for utstillingen vil det komme ut to frimerker i anledning hurtigrute-jubiléet. Utstillingen vil også få et maritimt preg ved at det stilles ut både postkort av alle hurtigrutene og hurtigrutemodeller fra 50cm til 5m lengde.

Med både landsmøte og nasjonal frimerkeutstilling samtidig, vil det følge flere

filatelistiske arrangementer, utflukter og festfilateli.

Fredagskvelden blir det uformell aften på Tromsøs berømmelige ølhall med havets delikatesser og produkter fra Macks Bryggeri. Lørdagskvelden følger vi opp med bankett på Scandic Hotell.

De som ønsker å oppleve denne nasjonale utstillingen i Midnattsolens land, bør ikke vente lenge før de bestiller reise og hotell. Juni er den travleste konferanse/møtemåneden i Tromsø, så mye er fylt opp allerede.

I juni måned er Nord-Norge på det vakreste med grønne lier, snødekte fjell og i – forhåpentlig – midnattsol. Tromsø er derfor et besøk verd enten en er utstiller, landsmøtedeltaker eller gjest.

Vær velkommen!

Lars Liahjell
Formann i
Utstillingskomiteen.

hvilken pris den hele indskription kan fornyes. Denne gummiindskription som av Herr. G. Enderle med brugen ved Kr.a. Postkontor som maaalestokk, antages at kunne holde i ca. 2 aar, vil desuten ved senere bestilling kunne leveres i mere solid og spesielt for denne stempel udført arbeide.

Det tredje Bodøstempelet ble sent fra Kristiania 22.5. 1914.

Fra denne tiden (1914-1917) kan det tenkes at det finnes flere poststeder som har skiftet gummi-inskripsjon. En rekke reparasjoner av slike stempler fra denne tiden kan godt bety at det var det som ble gjort.

2. Vuggestempel fra Kristiania Kunst- og Metallstøberi.

Ifølge Jan Reppe i Kristiansund hadde Hamar et slikt stempel.

Stempelet ble etter all sannsynlighet sendt postkontoret fra Kristiania den 5.11. 1919.

LANGANGEN, ANDERS:
Pakkepoststemplene 1901-
1930 NFT nr. 7 og 8 1988.

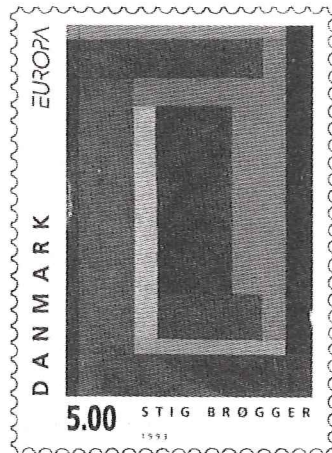
□ Tromsøhallen, hvor utstillingen finner sted.

nft

Nytt om nye frimerker

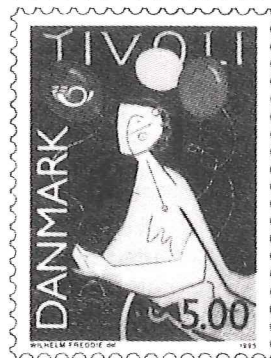
DANMARK

6/5: To EUROPA-frimerker over temaet moderne kunst. Motivene er «Maleri av Troells Wørsel» og «Maleri av Stig Brøgger», og pålydende blir henholdsvis kr. 3,75 og kr. 5,00. Komposisjon/typografi er utført av Eric Mourier. Merkene er trykt i flerfarvet offset av PFC's frimerketrykkeri.

EUROPA: Nåtidskunst.

6/5: To NORDEN-frimerker over temaet «turisme». Danmark har valgt å bruke motiver fra Tivoli i København, dels fordi dette nok er landets mest kjente og mest omtalte turistattraksjon – og dels fordi Tivoli i år kan feire 150-års jubileum. Motivene er utvalgt fra Tivolis mest berømte plakater. Det ene merket viser Thor Bøgelunds plakat fra 1947 med Pierrot som motiv, mens det andre viser plakaten fra 1987 av Wilhelm Freddie. Pålydende blir henholdsvis kr. 3,75 og kr. 5,00. Komposisjon/typografi er utført av Carl Vang Petersen. Merket pålydende kr. 3,75 utgis også i hefter med ti merker. Merkene er trykt i flerfarvet offset av PFC's frimerketrykkeri.

NORDEN: Tivoli.

FINLAND

26/4: To frimerker i EUROPA-serien med moderne kunst som tema. Billedmotivene denne gang er skulpturen «Rumba» av Matti Aihos og «Samlade verk» av Karl Cavén. Pålydende blir henholdsvis 2,00 mk og 2,90 mk. Det er Pentti Rahikainen som har tegnet merkene, som er trykt i firefarvet offset av Setec Oy.

EUROPA 93.

6/5: Et frimerke i alledning av 100-års jubileet for Finlands eldste registrerte frimerke-

forening, Helsingfors Frimærkssamlare Förening. Frimerket kommer ut på åpningsdagen for utstillingen NORDIA 93. Motivet er roser, og det bærer bl.a. teksten «En ros till filateliën». Pålydende blir 2,30 mark. Merket er tegnet av Pirkko Juvonen-Valtonen. Det er trykt i firefarvet offset av Setec Oy.

En rose til filateliën.

6/5: Et frimerke i anledning av at den gamle karelske festningen «Viborgs slott» er 700 år. Merket avbilder slottet, og i bakgrunnen ses et kart med en gammel kurér-rute som en gang i tiden gikk mellom Oslo og St. Petersburg. Denne historiske ruten var en gang en stor post-vei. Frimerkets pålydende er 2,30 mark. Det er tegnet av Erik Bruun.

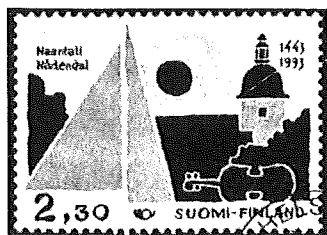
Byggearbeidet med Viborg slott startet i 1293 på en øy ved den indre delen av den viborgske viken. Slottet ble bygget som en grensefestning mot Russland.

Merket er trykt i firefarvet offset av Setec Oy.

Viborg slott 700 år.

7/5: To frimerker i den samnordiske frimerkeserien NORDEN hvor temaet er turisme. Det er de to turistmålene Imatra og Nådendal som får æren av å representere Finland. Motivene er utformet på en moderne, naivistisk måte av Heikki Nuutinen. Merkene får pålydende 2,30 mk (solbyen Nådendal) og 2,90 mk (Imatra-fossen). Frimerkene er trykt i firefarvet offset av Setec oy.

NORDEN 93.

FÆRØYENE

5/4: To frimerker i Europa-serien pålydende kr. 4,00 og kr. 7,00. Temaet er moderne kunst, og det er skulpturer laget av den unge færøyske kunstneren Hans Pauli Olsen, som er motivene. Han arbeider innen en slags renessanse-tradisjon med klassiske, dynamiske skulpturer. I så måte følger han i fotsporene til den store franske romantikeren Rodin. Merkene trykkes i flerfarvet offset av CARTOR S.A.

EUROPA 93.

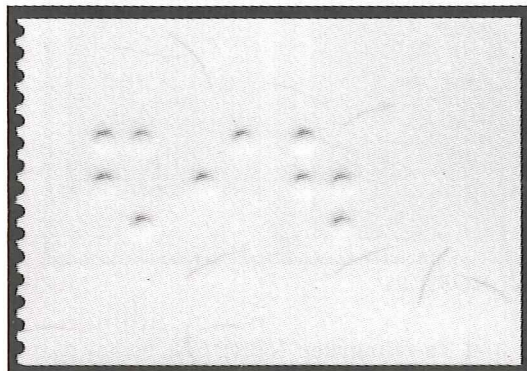
5/4: To frimerker NORDEN, begge pålydende kr. 4,00. Motivene er hentet fra det vesle tettstedet Gjgv på nordspissen av Eysturoy. Merkene utgis både i hele ark og i hefter. De er trykt i flerfarvet offset av CARTOR S.A.

NORDEN 93.

Britiske £10-merker utstyrt med blindeskrift

Den 2. mars utga det britiske postverket for første gang et frimerke pålydende £10. Man

□ Det nye britiske £10-merket sett fra for- og baksiden.

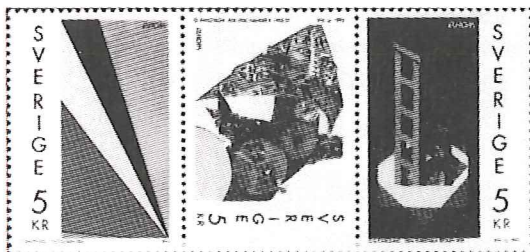
har lagt inn en rekke sikkerhets-foranstaltninger for å hindre at falsknere forsøker å «kopiere» merket. Bl.a. har man lagt inn *blindeskrift*, som er preget inn i merket fra baksiden (eller embossed, som slik preging kalles på engelsk). Blindeskriften angir tallet 10. Dette vil, ifølge David Lane, som er Director and General Manager of Royal Mail, gjøre det meget vanskelig å «kopiere» merket. Pregetrykk er tidligere brukt på britiske merker (1847-54), men preg i blindeskrift av pålydende, er nå gjort for første gang. Dette vil bl.a. gjøre det lettere for blinde og svaksynte å identifisere merket.

Ti-pund merket har også gjennomgått en prosess som kalles «foil blocking». Her er det brukt metallisk trykksverte som gjør at merket ikke lar seg etterligne selv med de mest moderne farve-kopimaskiner. Trykksverten er også tilsatt store mengder fluor som gjør at merket lyser kraftig under ultrafiolett bestråling.

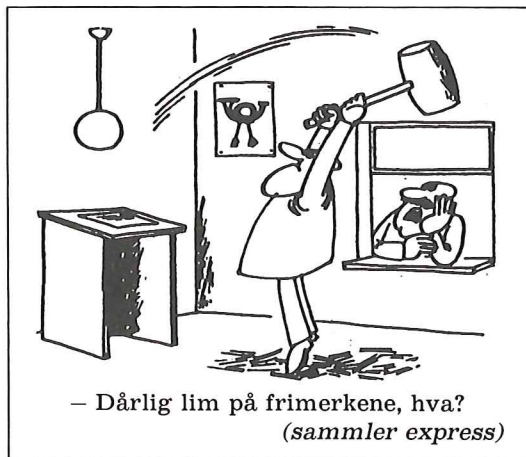
Man har videre av miljømessige hensyn utelatt optisk blekemiddel under trykk-prosessen. Dette ble forøvrig også gjennomført ved ny-utgivelsen av slotts-merkene i mars 1992. Som ved disse merkene har man for £10-merket også foretatt «ekstra» elliptiske perforeringer, hvilket gjør merkene ekstra vanskelig å kopiere – samtidig som det angivelig skal være lettere å rive merkene fra hverandre.

SVERIGE

21/5: Tre EUROPA-frimerker i sammentrykk med moderne kunst som tema. Motivene er verk av Olle Baertling, Öyvind Fahlström og Otto G. Carlsund. Pålydende for alle tre merkene er kr. 5,00.

EUROPA: Nåtidskunst.

NORSK UNGDOMSFILATELISTISK TIDSSKRIFT

Redaktør Inge Johansen

April 1993

Kommentaren ;

Så har igjen en ny ungdomsutstilling kommet til ende. Denne gang i Danmark. Hvordan det har gått skal det bli en utførlig rapport på her i neste nr. La oss håpe at aktiviteten på utstillinger og andre aktiviteter er med på å holde interessen opp blant ungdommene. Vi trenger fortsatt en sterk stamme av ungdommer som skal ivareta den videre utvikling. La oss også håpe at det er mange medlemmer som registrerer seg når status skal gjøres opp i ungdomsforbundet. Her er de avhengige av at antallet holder seg oppe, og at det helst øker. Ungdomsarbeide krever stor innsats, og det er vel ikke alltid så lett å holde ungdommen ved sine frimerker gjennom en lang periode fram til seniorstadiet. Trenden hos Einar Gjærum & Co er bra. Nå har de gått inn for å få eksperthjelp som skal være med å forsøke å finne løsninger som gjør at ungdommen skal komme til NFU. La oss håpe de lykkes. Det er ikke lett i dag å konkurrere med alle de aktiviteter som er i et tettsted. Det er spørsmål om hva som er mest «in». Lykke til.

Nordisk frimerkeleir

Vi minner om den nordiske frimerkeleiren for ungdom i Katrineholm utenfor Stockholm i tiden 30. juli til 1. august. Sveriges Frimerke Ungdom har invitert ungdommer fra hele Norden til en helg full av frimerkeaktiviteter. Prisen som er svenske kroner 550,— inkluderer to overnattinger og alle måltider. Alle forbundsklubbene har i posten fått tilsendt program, påmeldingsskjema og annen nødvendig informasjon. Har du lyst til å delta? Spør din klubblleder om denne blanketten. Fristen for påmelding og innbetaling av deltageravgift er 22. mai.

Månedens variant

Denne gang er varianten NK 733. «Brukket d».

733

«Brukket d»

Edvard Grieg

Samler du musikk, komponister eller lignende? Nå kommer frimerkene med vår Edvard Grieg, og det blir nok feiring flere steder enn i Oslo vil man tro.

Sakset fra: Dialog 1 - 93.

Adresser:

NFU

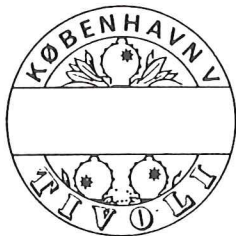
Postboks 875
Sentrum
0104 OSLO

NUFT

Inge Johansen
Solborgveien 8
1528 MOSS

Stempler

Norge er på plass med utstillings-stempler flere steder rundt i verden, og her er et knippe. Danmark kommer med stempel i anledning Cutty Sark tail ships race i august. Det er i bruk periodevis fra 5. april og fram til 5. august. Det er logoen som er motivet. I tillegg kommer et stempel 22. april som har motiv av lampetter og dreier seg om Tivoli.

FRIMÄRKSRONDO
Nordisk frimerkemesse i
Gøteborg.
17.—18. 4. 1993.

ASDA STAMP SHOW
Internasjonal frimerke-
messe i New York.
5.—9. 5. 1993.

NORDIA 1993
Nordisk frimerkeutstilling
Helsingfors.
6.—9. 5. 1993.

POLSKA '93
Internasjonal frimerke-
messe i Poznan.
7.—16. 5. 1993.

NAPOSTA '93
Internasjonal frimerke-
messe i Dortmund.
19.—23. 5. 1993.

Litt av hvert

Verve-/aktivitetskampanjen går ut 1. mai. HUSK fristen. Har din klubb sendt inn skjemaet? Hvis ikke bør du gjøre det nå. Spør din klubbleder om din klubb har sendt inn skjema for å delta i konkurransen. Det er premier å vinne i form av kataloger og annet filatelistisk utstyr.

Det er sendt ut informasjon til nordisk tenåringsmøte i Sverige i juli dette året. Invitasjon er sendt alle klubber. Har du sett det?

NFU har oppe til nærmere vurdering om det skal anskaffes et mobilt utstillingssystem for medbringe på messer og stevner.

Det arbeides aktivt med å få til et samarbeid med NKS hvor det kan bli gjengitt klubbadresse-

liste i deres neste «Frimerker, en spennende hobby».

Under arbeidet med direktemedlemmer ble det foreslått «Det blå brevet». Dette navnet er nå endret til «NFU klubben frimerket».

Skien postterminal selger begynnerpakker til ungdom. Til nå er det solgt 700 av 1000 pakker. Noe som har gitt NFU flere medlemmer.

Det er nå bestemt at Sentral Hotell på Elverum er valgt til innkvartering i forbindelse med forbundsmøte på Elverum 29.—31. okt. 1993. Saksdokumenter blir sendt ut 15. september, og påmeldingsfrist er 1. oktober.

Frimerkeutgivelser

Er du informert om hva som kommer av frimerker i år? Det blir et allsidig utvalg enten du samler motiv eller tradisjonell. Her er oversikten:

Frimerkeprogram for resten av 1993.

23. april - Norden-frimerker

Antall: 2
Kunstner: Løkke-Sørensen
Motiv: Padling og rafting
Målform: Norge
Verdier: 4,00 - 4,50
Trykkmetode: Offset
Nummer: 1172-1173

23. april - Edvard Grieg 150 år

Antall: 2
Kunstner: Morken
Motiv: Portrett og landskap
Målform: Norge
Verdier: 3,50 - 5,50
Trykkmetode: Ståltrykk/offset
Nummer: 1174-1175

17. juni - Hurtigruta 100 år

Antall: 2
Kunstner: Løkke-Sørensen
Motiv: Richard With og skip/Nordkapp
Målform: Norge
Verdier: 3,50 - 4,50
Trykkmetode: Ståltrykk
Nummer: 1176-1177

17. juni - Sportsutgaver VM

Antall: 2
Kunstner: Løkke-Sørensen
Motiv: Håndball, sykling
Målform: Norge
Verdier: 3,50 - 5,50
Trykkmetode: Offset
Nummer: 1178-1179

17. juni - Bruksfrimerker Kong Harald

Antall: 2
Kunstner: Løkke-Sørensen
Motiv: Portrett Kong Harald
Målform: Norge
Verdier: 10,00 - 20,00
Trykkmetode: Ståltrykk/Offset
Nummer: 1180-1181

24. september - Arbeidervernlovgivningen 100 år

Antall: 2
Kunstner: Yttri
Motiv: Castberg og Kjelsberg
Målform: Noreg
Verdier: 3,50 - 12,00
Trykkmetode: Ståltrykk/Offset
Nummer: 1182-1183

24. september - Miniatyrark Frimerkets Dag

Antall: 4 (1 miniatyrark)
Kunstner: Morken
Motiv: Kunsthåndverk
Målform: Noreg
Verdier: 21,00 (3,00 - 3,50 - 4,50 - 5,50 og tilleggsverdi 4,50)
Trykkmetode: Offset
Nummer: 1184-1187

27. november - OL-frimerker

Antall: 2 (1 par)
Kunstner: Oldani
Motiv: Fakkelfstafetten
Målform: Norge
Verdier: 3,50 - 3,50
Trykkmetode: Offset
Nummer: 1188-1189

27. november - Frimerker til juleposten i hefte

Antall: 2 (1 par)
Kunstner: Løkke-Sørensen
Motiv: Kirker i vinterdrakt
Målform: Norge - Noreg
Verdier: 3,50 - 3,50
Trykkmetode: Offset
Nummer: 1190-1191

Litt av hvert

Det er bestemt at det vil bli en ny spørrekonkurranse under Norjunex 94 i Reykjavik neste år. Informasjon senere.

Det er planer om en nasjonal ungdomsutstilling på Strømmen i oktober neste år. NFU vil bli behjelpelige med opplegg til kurs og andre arrangementer.

Det er kommet fram nye retningslinjer ved utdeling av gave og ærespriser på utstillinger. Det er gjort i samarbeid med NFU og tenåringsgruppen. NFU vil gi til alle regionale og nasjonale utstillinger med ungdomsklasse i Norge. I tillegg bør det gis til nordiske og internasjonale utstillinger som holdes i Norge. På regionale er det foreslått at prisen skal gå til beste nykommer, eventuelt beste førstegangsutstillere. På nasjonal bør den gå til beste norske samling, og på nordisk og internasjonale stilles prisen fritt til juryens disposisjon.

Norges Frimerke Ungdom skal skrives i tre ord, og med store NFU har styret vedtatt.

Det er lagt nytt opplag i miljøpapir når det gjelder utstillingsark. De nye prisene er kr. 0,85 for kjøp under 1000 ark, og kr. 0,75 for kjøp over 1000 ark. Samme priser gjelder for plastlommer.

NFU skal søke om støtte fra Solofondet. De utgir 2 mill. kr. hvert år, og det vil bli søkt om midler til klubblederpermen.

FRIMERKER I SKOLEN

«Frimerker i skolen»

Så er boka klar, den som skal gi råd og tips for den som styrer frimerker i skoleverket. Boka er grundig lagt opp med råd og tips. Her er det tatt med ideer til konkurranser, og hvordan man enkelt og greit kan skille posthornmerker. Foreløpig er det en prototype, jeg regner med at frimerkene i konkurransene blir byttet ut med originaler slik at avtrykket blir best mulig. Det er et pluss at læreboka «Frimerker er gøy» er planlagt lagt ved. Utvalget bør muligens vurdere om ikke NF's 50 måter å samle frimerker på burde bli med i permen? Kanskje litt betenkt at det er «kommersialisering» med, men det er det med å finansiere så er det vel nødvendig. Det som muligens burde ha vært med er en oversikt over hvor de kan henvende seg til klubber. Nå står dette i læreboka dersom man husker på å se der. La oss håpe at NFU med dette kan få opp interessen i skolen, det er der ungdommen er. Det å få laget en slik bok kan hjelpe usikre personer til å ta del i undervisningen, og på denne måten skape en trygghet for undervisningen. Permen er lagt opp på en måte som gjør at det blir morsomt å lære om utgaver og typer. Vi håper boka blir flittig brukt, for det er den verdt.

Kunst

For dere som er opptatt av kunst, vil vi bare opplyse at 5. mai kommer fire pene merker fra Sveits som omhandler dette. I tillegg kommer de to som viser arkitektur.

Samarbeid NFU/NF

Det er lagt opp til et nærmere samarbeid mellom forbundene på flere punkter. De som det skal arbeides med er lokale og regionale arrangementer, kurser, verveprogram og publikasjoner. På denne måten håper forbundene å kunne gi hverandre nyttig hjelp.

NY HÅNDBOK OVER NORGES FRIMERKER

Endelig er det første av de fem bind som omhandler
20 mm utgaven ferdig.

CENTRALTRYKKERIETS PRODUKSJON - Bind VII

20 mm utgaven. 5. trykningsperiode.

På 210 sider behandles NK-nummer:

49 II - 52 IV - 53 VII - 53 VIII - 54 V

Pris: **Heftet kr. 250,-** +porto kr. 28,-

Innbundet kr. 350,- +porto kr. 28,-

Utgitt av Norsk Filatelistforbund og Filatelistisk Forlag AS.

Til salgs hos Deres frimerkehandler, eller direkte fra

Filatelistisk Forlag AS, boks 65, 5032 Minde

Ved forskuddsbetaling til våre konti:

Postgiro 0808.4 47 37 16 - Bankgiro 7400.63.07179

sendes boken portofritt - kun innenlands.

Ved å tegne abonnement på de nye HÅNDBØKENE hos

NFTs annonsemedarbeider, postboks 2517, 7001 TRONDHEIM,

får du de nye håndbøkene etterhvert som de kommer.

CENTRALTRYKKERIETS PRODUKSJON - Bind V

20 mm utgaven. 3. trykningsperiode

som omhandler NK-nummer:

50 - 51 III - 53 IV

vil være klar for salg i løpet av de nærmeste måneder.

HUSK:

Uten relevant litteratur får du aldri full glede av din hobby

Dette samler jeg på:

Norgeshistorie også på polske frimerker

Av Bjørn Bratbak

Polen har gitt ut egne frimerker siden 1918. Det ble imidlertid utgitt et 10 kopek-merke allerede i 1860, men motivet og valøren viser tydelig at Polen på det tidspunkt ikke var noe fritt og selvstendig rike. Storparten av landet var underlagt russisk styre og kontroll. Resten var oppslukt av Østerrike og Tyskland.

Polen fikk sin frihet tilbake etter harde kamper under den første verdenskrigen, og 17. november 1918 kunne dette også markeres på det filatelistiske område. En serie med fire merker så dagens lys. To av merkene har motiver med historiske monumenter i Warszawa, to viser de heraldiske symbolene til staten Polen og hovedstaden Warszawa, henholdsvis den hvite ørnen og havfruen med løftet sverd.

Etter dette har Polen gitt ut mange og interessante frimerkeserier. Historiebeviste som polakkene er, er det ikke annet å vente enn at deres merker ofte har motiver fra landets historie. Blant disse merkene finner vi flere som har direkte tilknytning til vårt land, og som

frimerkesamlerne betegner som Norvegiana. Men studerer en polske merker grundigere, vil en fort finne innfallsvinkler til norsk-polsk felles historie også utenom Norvegiana-merkene.

Blant merker som direkte har tilknytning til vårt land, må først og fremst nevnes merkene som er utgitt til minne om de polske tropper som kjempet ved Narvik i 1940. Her finner vi 55 Gr-merket med motiv fra kampene ved Narvik. Merket ble utgitt av den polske London-regjeringen 1. november 1943. Men allerede 15. desember 1941 hadde den polske eksilregje-

ringen gitt ut en serie med krigsmotiver. Det var etter mønster av den polske utgivelsen av krigsfrimerker, den norske eksilregjeringen gav ut sin London-serie 1. januar 1943.

På 1.50 ZL-merket i den første polske London-serien finner vi ubåten ORP «Orzel» (Ørnen), velkjent for at den 8. april 1940 senket det tyske troppetransportskipet «Rio de Janeiro» utenfor Lillesand. I 1992 ble dette markert ved at en minnestein ble satt opp i byparken i Lillesand. ORP «Orzel» forsvant i juni 1940 under et tokt langs norskekysten. Trolig hadde den

□ Fig 1.) Ubåten OPR «Orzel» senket det tyske troppetransportskipet «Rio de Janeiro» utenfor Lillesand om formiddagen 8. april 1940.

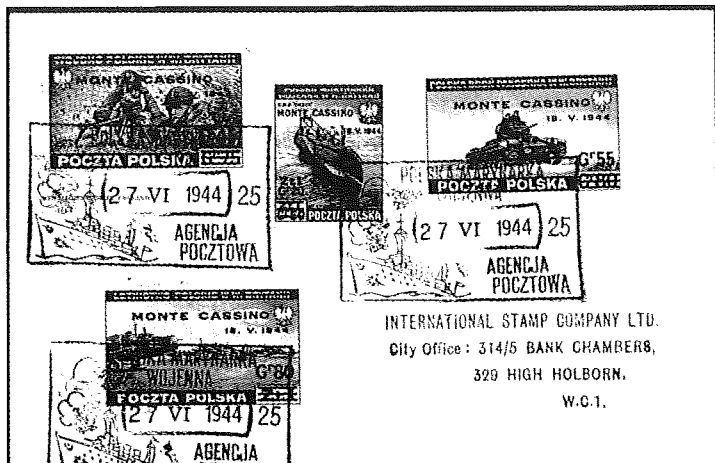
gått på en mine. 64 mann mistet livet.

ORP «Orzel» er også et motiv på et 50 Gr-merke som ble trykt i hemmelighet av motstandsbevegelsen i det okkuperte Polen i 1942. (Fig. 1) Trykningen ble til og med utført med trykkmaskiner som var stjålet fra tyskerne. Etter den polske seieren ved Monte Casino i Nord-Italia, ble noen merker fra den første London-serien utgitt med overtrykket «MONTE CASSINO» 18.V. 1944, heriblant merket med «Orzel». (Fig. 2)

ORP «Orzel» er motiv på et 60 Gr-merke fra 1970. I samme serie finner vi merker med jagerne ORP «Piorun» og «Garland», som begge deltok sammen med norske fartøyer under krigen. Jageren ORP «Blyskawica» deltok ved Narvik i 1940 og var senere flere ganger i norske farvann. Den er gjengitt på merker fra 1963 og 1968. Blyskawica» eksisterer fortsatt og er nå museumsskip i Gdynia. Det var eget postkontor i skipet inntil for ett år siden. Det ble da lagt ned av sparehensyn.

Den polske innsatsen ved Narvik i 1940 er forøvrig minnet på et 1500 ZL-merke fra 1990. Det viser et kart over krigsoperasjonene i slutten av mai 1940, og et portrett av den polske brigadesjefen, general Zygmunt Bohusz-Szyszko. (Fig. 3)

Motivet til det polske Narvik-frimerket fra 1943 har sin opprinnelse i fotografier som ble tatt under felttoget av den polske offiser Rudolf Maria Neuman, adjutant i 2. Bataljon i den polske brigaden. Noen av fotografiene ble gjengitt i boken «Polish Troops in Norway» som ble utgitt i London i juli 1943. Med utgangspunkt i kaptein Neumans fotografier skapte

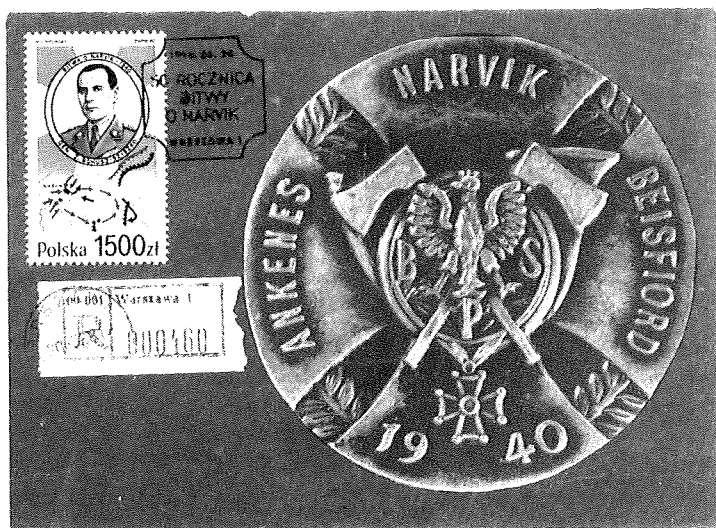

□ Fig. 2.) Brev med bla «Orzel»-frimerket overstemplet «Monte Cassino 18.V.1944». Brevet er postlagt ombord i det polske handelsskipet D/S «Katowice» 27. mai 1944.

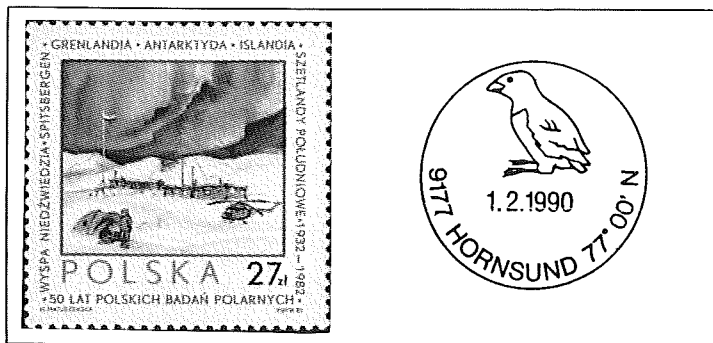
billedkunstneren, løytnant A. Horowicz, også deltaker i den polske brigaden ved Narvik, en tegning som dannet grunnlag for frimerket fra 1943.

Fotografiene til Neuman med de polske soldater på en norsk fjellknaus, har også etter krigen vært benyttet som motiv for å minnes felttoget ved Narvik. I 1985, ved 40-års

markeringen av freden i 1945, ble det i Polen produsert fyrstikkesker med åtte forskjellige krigsmotiver. Ettersom dette fremdeles var i den kommunistiske perioden, var det fra kampene i vest bare Narvik som kom med. Motivet på Narvik-esken er hentet fra Neumans foto fra 1940. Samme motiv er også benyttet på en stor minneme-

□ Fig. 3.) Brevkort fra 1990. Kortet gjengir uniformsmerket, som de polske soldater, som hadde deltatt ved Narvik, ble tildelt høsten 1940. Merket er tegnet av den polske billedkunstner Jozef Natanson, soldat i den polske brigade ved Narvik. Etter krigen kjent billedkunstner i Roma.

dalje i bronse fra 1990 og på en sølvmynt pålydende 100000 Zloty fra 1991. Det kan ikke utelukkes at Neumans fotografier også kan ha inspirert vår egen Knut Løkke-Sørensen når han skapte tegningen med de polske soldater på sitt vakre 4 Kr-frimerke fra 1990. Motivet er nyttet i mange andre sammenhenger, bl.a. på bokomslag på bøker om Narvik.

Av andre Norvegiana-merker kan nevnes Gokstadski-

□ Fig. 4) Den polske forskningsstasjonen i Hornsund på Spitsbergen. Polsk frimerke fra 1982, og det norske stempel fra 1990.

□ Fig. 5) Polske Norvegiana.

pet på et 40 Gr-merke, forøvrig i to utgaver, på blått papir i 1963 og på hvitt papir i 1965. Det norske flagget er med på et 1.50 ZL-merke fra 1973, og på et miniatyrark fra 1979 finner vi emblemet til NORWEX-1980.

Den polske forskningsstasjonen på Spitsbergen finnes på 27 ZL-merket fra 1982 (Fig. 4). Den holder til i Hornsund og fikk til og med fra 1. februar 1990 status som brevhus med eget motivda-

tostempel - 9177 HORN-SUND. Flystevnet for småfly i Skien i 1983 er gjengitt på et 5 ZL-merke fra 1984, og på et 15 ZL-merke fra 1986 finner vi motiv fra verdensmesterskapet i bryting i Kolbotn i 1985. Det siste Norvegianamerke som er utgitt i Polen er 1700 ZL-merket fra 1990 til minne om at Nobels fredspris ble gitt til Lech Walesa i 1983 (Fig. 5).

Også på andre polske merker, som ikke direkte kan ka-

rakteriseres som Norvegiana, finnes det innfallsvinkler til norsk historie. Kort kan her nevnes Polens mange frimerker for å minne og hedre ofrene i de tyske konsentrasjonsleirene under siste krig. Tusenvis av nordmenn vansmektet i konsentrasjonsleirer i Polen, ofte i et nært skjebnefelleskap med polske fanger (Fig. 6).

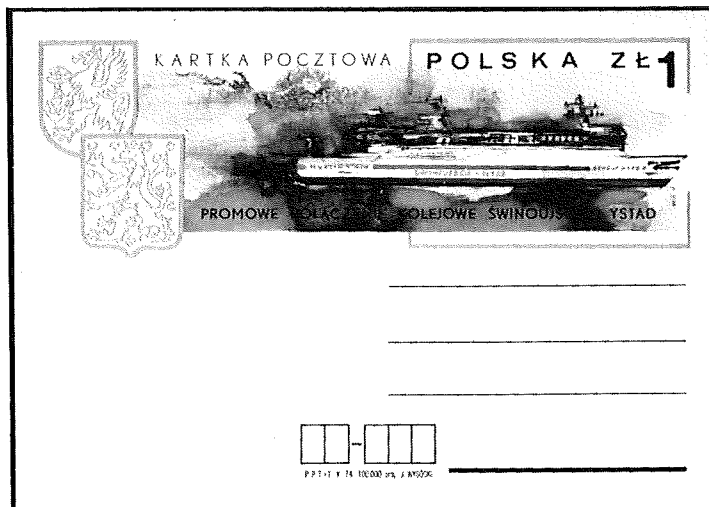
Det finnes selvsagt flere merker med motiver fra krigstiden som kan minne

Fig. 6) Ugjeringene i de tyske konsentrasjonsleirene er minnet på flere polske frimerker. I flere av leirene var det også norske ofre. Navn som Auschwitz, Dachau, Majdanek, Treblinka, Birkenau m.fl. skaper fortsatt uhygge og redsel. Fangebrev fra Auschwitz 25. juni 1944.

□ Fig. 7) Merker med motiver fra borgerkrigen i Spania, øvelser i Skottland, kampene om Berlin og FN-tjeneste i Midt-Østen.

□ Fig. 8) Fergen M/F «Mikolaj Kpurnik» på brevkort fra 1974.

oss om det nære samkvem under krigen mellom polakker og nordmenn. De kjempet for Europas frihet; til lands, til vanns og i luften.

Polen har gitt ut to merker, i 1946 og i 1966, til minne om deltakelsen i den spanske borgerkrigen mot Francos fascister i årene 1936-39. Der kjempet nordmenn og polakker side om side. Et polsk merke fra 1970 og et fra 1985 viser den russiske og polske erobring av Berlin i 1945. Her er situasjonen en annen. Norske frontkjemper var nå på motsatt side, de sloss i Berlin mot polakker og russere som kom som «befriere». De «befridde» tyskere ble deretter i nesten 50 år undergitt et regime som i ondskap kunne konkurrere med Hitlers. Et merke fra 1976 viser polske FN-tropper i Midt-Østen. Her opptrådte polske og norske soldater igjen sammen om en felles sak (Fig. 7).

Den ukjente soldats grav i Warszawa er gjengitt på flere frimerker, i 1946 og 1968. Der finnes blant navnene på den polske forsvarsmaktens mange slagsteder, også inskripsjonen: «NAR-VIK 12-V. - 6.VI.1940».

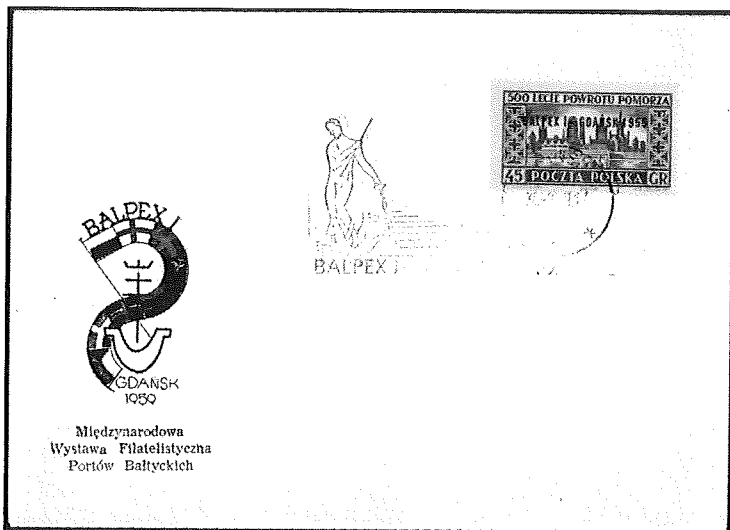
Polen har gitt ut mange vakre merker med skihoppere. Både i årene før, og etter den andre verdenskrigen, var det norske hopptrenere som trenet den polske hoppeliten.

Etterkrigstidens mange skipsmotiver kan også sette fantasien i sving. Det er f.eks. flere utgitte merker av det store passasjerskipet M/S «Batory» som deltok som troppetransportskip i 1940 i Nord-Norge, og som gjorde flere turer mellom Skottland og Nord-Norge innen kampene måtte oppgis i Norge 9. juni 1940.

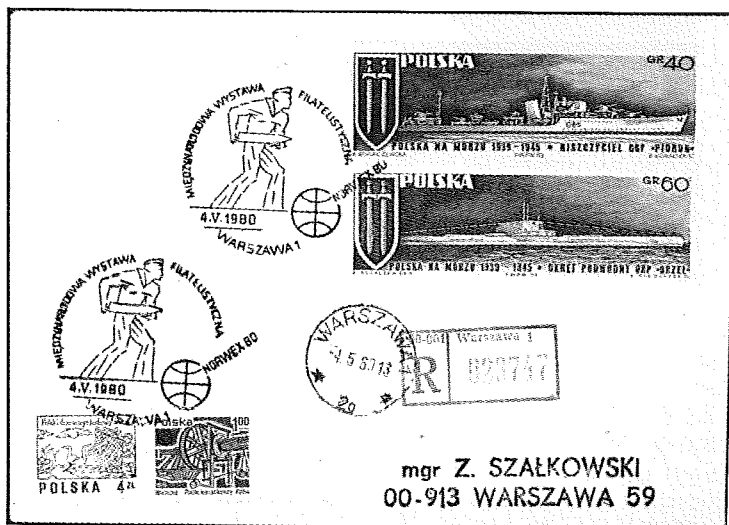
Flere norske redere fikk i etterkrigstiden bygget sine skip i Polen, og de mange merkene med motiver fra polske skipsverft er interessante i den sammenheng. Et brevkort fra 1974 med verdien 1 ZŁ viser M/F «Mikolaj Kopernik», som trafikkerer strekningen mellom Ystad og Swinoujście. M/F «Mikolaj Kopernik» ble bygget ved Trosvik Verksted i Brevik i 1973 (Fig. 8).

Det eksisterer også første-dagskonvolutter og særstempler som kan være interessante objekter for Norvegiana-samlere, bl.a. er det norske flagget med på utstillingskonvolutten fra frimerkeutstillingen BALPEX 1 i Gdansk i 1959 (Fig. 9). Til 25-års markeringen for kampene ved Narvik ble det utgitt suvenirkonvolutt og tatt i bruk særstempel som spesielt markerte senkingen av jageren ORP «Grom» ved Narvik 4. mai 1940. Til 40-års markeringen, kombinert med NORWEX 1980, tok det polske postverket i bruk særstempel med datoen for senkingen av «Grom» - 4. mai - og med Grom-monumentet i Narvik som stempelmotiv (Fig. 10). I 1990 ble det utgitt to førstedagskonvolutter med tilhørende førstedagsstempel. Den første kom 20. mai i forbindelse med 50-års markeringen av gjenerobringen av Narvik, den andre kom ut 12. desember for å minne om at fagforeningslederen Lech Walesa fikk Nobels fredspris i 1983.

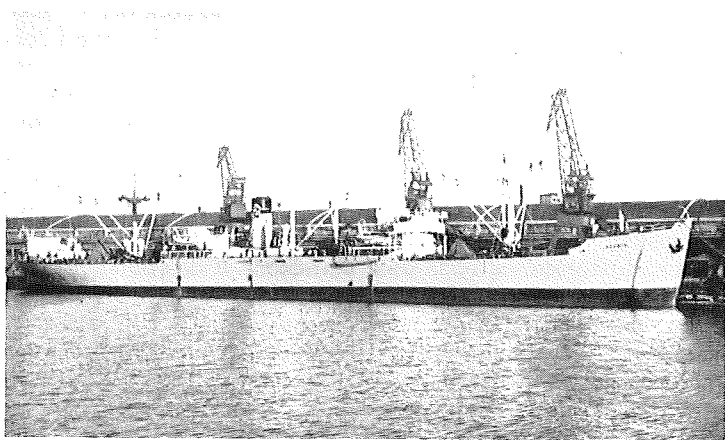
En riktig godbit for Norvegiana-samlere må være brevstemplet ombord i det polske S/S «Narwik» under krigen. Skipet hadde poststempel nr. 27. Postkontoret om bord var i virksomhet i perioden 1.4.1942 til 11.7.1945. S/S «Narwik» var et typeprodusert skip av Empire-typen og ble

□ Fig. 9) Konvolutt fra Balpex I i Gdansk 1959.

□ Fig. 10) Særstempel i anledning Norwex 80. Stempelmotivet er hentet fra Grom-monumentet i Narvik.

□ Fig. 11) Polsk postkort med M/S «Narwik».

□ Fig. 12) Den polske kommuniststatens frimerker i forbindelse med Polens 1000-årsjubileum.

overlatt til polakkene av britene i mars 1942. «Narvik» ble viden kjent etter at skipet i oktober 1942 stanset opp og reddet 1022 overlevende fra det britiske skipet «Orcades» som var torpedert utenfor Cape Town. Etter krigen seilte «Narvik» i den polske handelsflåten frem til 1972. Skipet har i etterkrigstiden vært gjengitt som motiv på postkort (Fig. 11).

Andre sjeldenheter fra krigstiden kan være konvolutter fra den polske brigaden under kampene i Nord-Norge 1940, og såkalte «Airgraphs» som ble utgitt senere under krigen. En utgave fra 1944 hadde motiv fra Norge; norgeskart og soldater ved Narvik og teksten «NARVIK 1940 28/5 1944».

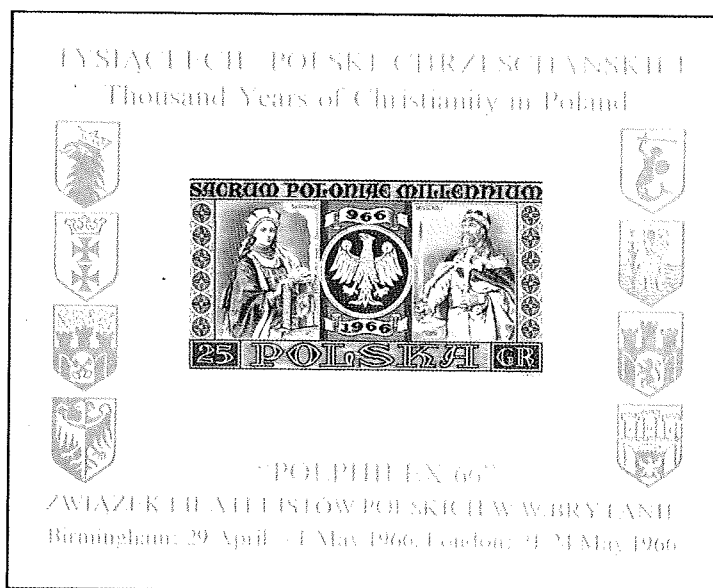
Ønsker vi å gå lenger tilbake i historien, og også der finne kontaktflater mellom vårt land og Polen, kan vi begynne med å studere merkene som viser den polske nasjonalstatens grunnlegger, hertug Mieszko. Hertug Mieszko har en stor plass i

polsk historie. Blant annet huskes han for at det var han som i året 966 innførte kristendommen i landet. Han er derfor naturlig nok gjengitt på frimerker, men da Polen i 1966 kunne ha markert 1000-års jubileet for innførelsen av kristendommen, var ikke forholdet mellom den kommunistiske regjeringen og den katolske kirken slik at det var høvelig med frimerkeutgivelser for å markere jubileet for Polen som et kristent land (Fig. 12). Hertug Mieszko kom derfor ikke på noe polsk frimerke i forbindelse med dette. Tusenårsjubileet for Kristendommens innførelse ble ikke minnet på frimerker i Polen. Det polske postvesenet gav i stedet ut fire frimerker, 21. juli og 20. desember 1966, for å markere at den polske staten var 1000 år. Ingen av disse merkene har det kristne korset som motiv. Symbolene er bl.a. den polske kommunistiske ørnen, uten krone på hodet, det polske flagget, bok, hammer og kornaks, symbo-

ler for vitenskap, industri og landbruk, og også årstallet 1944 - året da Stalin lot polske kommunister danne regjering i Lublin.

Det amerikanske postverket benyttet det polske 1000-årsjubileet til å gi ut et 5 C-merke med polsk motiv. Merket viser både det kristne korset og en polsk ørn med krone på hodet. Ville amerikanerne med dette hedre det folket som de under krigen hadde overgitt til Stalins redselsregime? Eksilpolakker i England gav i 1966 ut miniatyrark med frimerkepreg, men disse var ikke gyldige postalt. Arkene var utformet av Czesław Ślania, som også har tegnet frimerker for en rekke land, bla. for Danmark, Sverige, Island, Grønland og Færøyene. I 1984 utnevnte kong Carl XVI Gustav Czesław Ślania til kongelig hoffgravør. Det eksilpoliske filatelistmiljøet i Storbritannia gav også ut flere jubileumskonvolutter, og det britiske postverket benyttet særstempler med polske jubileumsmotiver (Fig. 13).

Vatikanstaten valgte 3. mai 1966 som dag for utgivelsen av en serie på seks merker til minne om 1000-årsjubileet for kristendommens innførelse i Polen. Dagen var ikke tilfeldig valgt. Den 3. mai 1791 fikk Polen sin Grunnlov. Dagen var, før kommunistene kom til makten, betraktet som en av Polens nasjonale høgtidsdager. Polens grunnlov var den første skrevne grunnlov i Europa, og den andre i verden etter USAs. Den var meget liberal, og gikk på mange områder lengre enn den norske fra 1814. 15 Lire-merket i Vatikanstatens serie viser portretter av Polens herskerpar i år 966, hertug Mieszko og hans hustru Dobrawa. Også de andre mer-

□ Fig. 13) Polen 1000 år som kristent land. Merker utgitt i USA og Vatikanstaten. Miniatyrarket fra de polske eksilpolakker i England, og spesialstemplet hos det britiske postverket.

kene i serien har motiver fra Polens kristenliv. Det skulle gå mange år under kommunistregimet før den 3. mai kunne feires i Polen, men i 1981 ble det feiret katolsk messe i Gniezno til minne om Polens forfatning fra 1791. Det var første gang etter krigen at grunnlovsdagen markeres på polsk jord. Frihetssvinden var begynt å blåse.

I Polen hadde general Jaruzelski makten fra begynnelsen av 1980-årene til han i 1990 måtte overlate presidentverdiggheten til Lech Wałęsa. General Jaruzelski, som var en polsk nasjonalist,

□ Fig. 14) General Wojciech Jaruzelski på utgitt miniatyrark i forbindelse med pavebesøket i 1987.

innså klart historiens betydning for nasjonens identitet (Fig. 14). Under hans regime ble det derfor gitt ut en rekke merker med historiske motiver, heriblant serien med polske middelalderkonger. De første merkene, som ble tatt i bruk 4. desember 1986, viste hertug Mieszko (922-992) og hans hustru Dobrawa (930-977). Deres datter Swietoslawa ble først giftet bort til den svenske kong Erik Segersäl. I de nordiske språk kalles hun for Gunnhild, og hos Snorre kalles hun Sigrid Storråde. Den godeste Snorre har trolig kommet i skade for å blande og forveksle flere forskjellige historier og personer.

Gunnhild og den svenske kong Erik fikk sønnen Olav

Skøtkonge, som var svensk konge i tiden ca. 1000 til 1022. Olav Skøtkonges datter Ingeborg ble gift med novgorodfyrsten Jaroslaw. Deres datter Ellisiv ble gift med vår kong Harald Hardråde (1047-1066), og dermed norsk dronning.

Den polske hertugdatteren Gunnild, som først var gift med den svenske kongen, ble senere gift med danskekongen Svein Tjugeskjegg. Dette skjedde rundt år 986. De to fikk sønnen Knut, senere kjent som kong Knut den mektige, til tider konge over både Danmark, Norge og England. Ekteskapet mellom Gunnhild og Svein Tjugeskjegg ble ikke helt vellykket, og Gunnhild dro tilbake til Polen. Her ble hun hentet

av sønnen Knut i 1014 (Fig. 15). Han var da i Polen for å skaffe seg støtte i sine bestrebelser på å gjenvinne sine besittelser i England. Fra sin polske onkel fikk Knut med seg 300 polske ryttere med hester. Både kong Knut og moren, dronning Gunnhild, kom seg til England. Knut slo seg til i Winchester. I kirkeboken der finnes navnet på hans mor, nå i den latinske versjonen av hennes polske navn - Sentslaue.

Sønn til hertug Mieszko, Boleslaw den tapre, og onkel til kong Knut den mektige, er gjengitt på neste frimerke i den polske kongeserien fra slutten av 1980-årene. Han hadde da alt vært hedret på et polsk frimerke som kom ut i november 1938 i forbindelse med markeringen av 20-årsjubileet for den polske statens gjenoppståelse. Boleslaw den tapre hersket over Polen i perioden 992 til 1025. I 1025 tok han kongsnavn og lot seg krone. Dermed var kongeriket Polen en realitet.

Vår Olav Tryggvason opererte ved Polens kyster før han ble konge i Norge. Han skal ifølge sagaene ha giftet seg med en datter til Boleslaw av Polen. Hun ble på tysk kalt for Geila, mens hun hos oss kalles Geira. Snorre forteller at Olav Tryggvason ble i Polen i tre år. Da Geira døde, sørget Olav Tryggvason så sterkt over henne, at han ikke klarte å bli boende i Polen lenger. Han skaffet seg langskip og dro vestover på herjetokt.

I år 1000 var Olav Tryggvason, som nå var blitt konge i Norge, tilbake i Polen. Han møtte Boleslaw, og de to herskerne kom til enighet – og det ble sluttet forbund mellom dem. Da kong Olav Tryggvason la ut på hjemturen til Norge, disponerte han

□ Fig. 15) Hertug Mieszko I, Dobrawa og kong Boleslaw I Chrobry.

en flåte på ikke mindre enn 71 langskip, både polske og norske, heriblant det navngjetne «Ormen Lange». De polske skipene var kommet langveis fra, beretter sagaen. Idet flåten den 9. september i år 1000 passerte Svolder, slo kong Olavs motstandere til. De var den danske kong Svein Tjugeskjegg, svenskenes Olav Skøtkonung og den norske Erik Jarl. Historikeren P. A. Munch anslo kong Olav Tryggvasons styrke til rundt 9000 mann, mens hans fiender skulle være enda flere. I slaget ved Svolder falt både kong Olav Tryggvason og mange av hans menn.

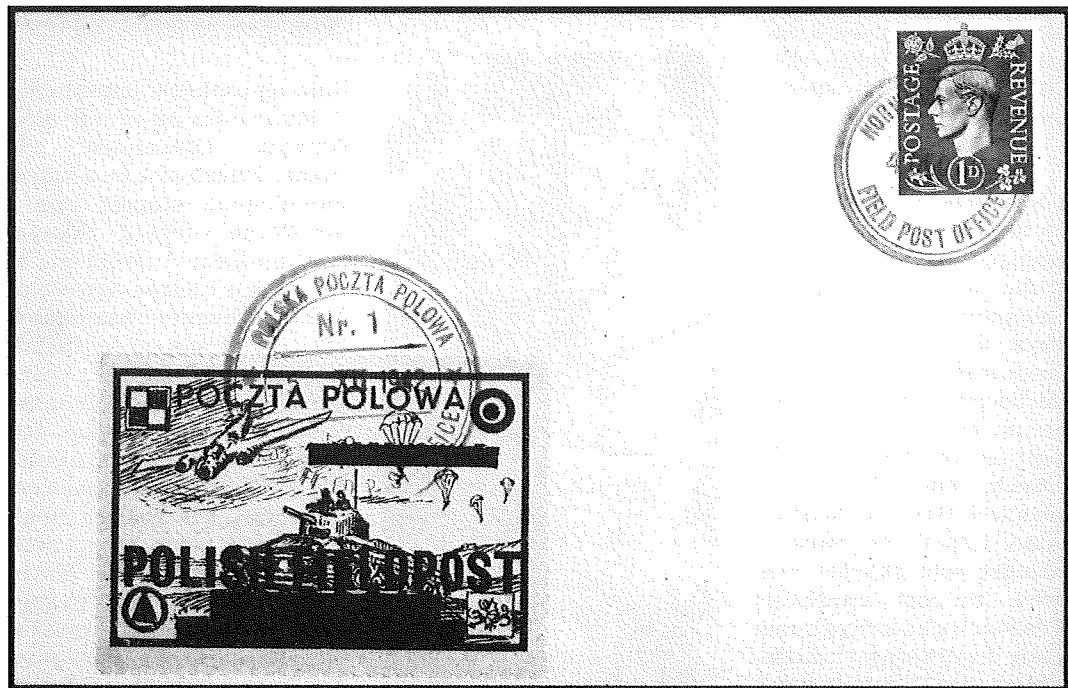
Boleslaw den tapre, eller Chrobry, som han kalles på polsk, fikk i 1939 navnet sitt knyttet til et stort nytt passasjerskip — M/S «Chrobry». Bare ett år senere skulle dette skipet finne sin våte

grav i den norske Vestfjorden, et stykke nord for Bodø. M/S «Chrobry» inngikk som troppetransportskip i det allierte ekspedisjonskorps som i april 1940 var kommet Norge til hjelp mot de tyske overfallsmenn. Skipet deltok i transporter både til Nord-Norge og til Namsos. Den 14. mai 1940 var M/S «Chrobry» under seiling fra Harstad til Bodø med en bataljon av den irske garde om bord. Skipet skulle etter å ha satt den irske garden i land i Bodø, ha seilt videre til Skottland. Det var derfor også 20 unge norske flyvere med. De skulle til England for å skaffe fly til kamphandlingene i Nord-Norge. Mens M/S «Chrobry» befant seg midt ute på Vestfjorden, ble hun ved 23-tiden angrepet av tyske bombefly. En bombe rammet skipet midtskips, og

det brøt ut brann. Tropper og skipsmannskap måtte gå fra borde. Flere mistet livet, blant andre en av de norske flyverne og tolv av den polske skipsbesetningen. M/S «Chrobry», som var blitt totalskadet, holdt seg flytende til neste morgen kl. 05.00. Hun ble da senket med torpedoer fra britiske fly.

Hertug Miezko og kong Boleslaw Chrobry er også gjengitt på en polsk 2000 Zloty pengeseddel. En pengeseddel som på grunn av den polske inflasjonen er i ferd med å forsvinne fra daglig bruk.

Illustrasjonene på frimerker og pengesedler er ofte små kunstverk. Ved å fordype seg litt i de temaer som gjengis, kan en ofte finne innfallsporter til interessante historiske beretninger som fortjener å bli husket.

□ Fig. 16) Brevkort med britisk frimerke stemplet på NORWEGIAN ARMY FIELD POST OFFICE 4. desember 1942. Kortet er også forsynt med brevmerke utgitt av de polske styrker i Storbritannia. Dette er stemplet på det polske feltpostkontor nr. 1 i Skottland 5. desember 1942.

TRANDUM — feltpostkontor Nr. 16

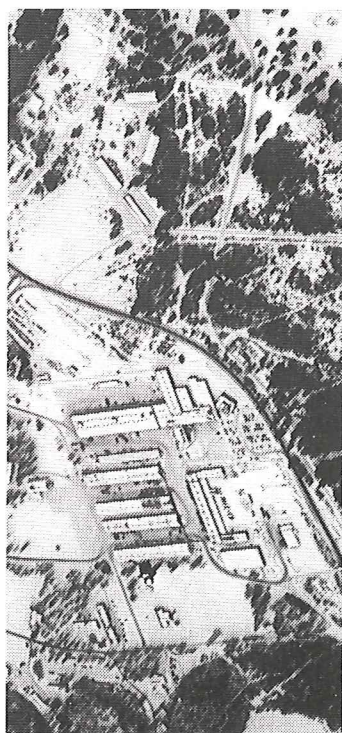
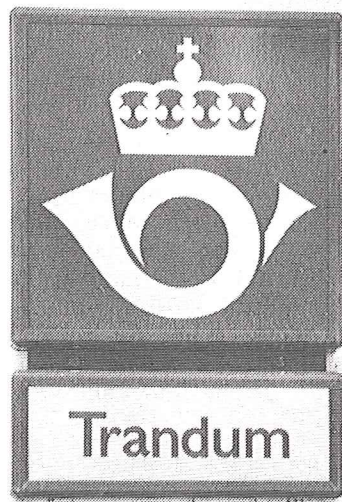
Av Torbjørn Larsson-Fedde

Trandum ligger i Ullensaker kommune ca. 40 km nord for Oslo. Det som idag betegnes som Trandum leir, besto inntil 1906–08 av to gårdsbruk Ullensaker, Trandum og Tranbotn med tiliggende husmannsplasser, bl.a. Trandumstuene, nåværende Russeleiren. Disse eiendommene ble i årene 1906–08 dels gitt som gave av kammerherre Haaken Mathiesen, dels kjøpt og dels ekspropiert av «militæretaten» og således inbefattet i den stadig voksende Gardermoen ekserseplass.

I årene 1914–18 ble Trandum bebygget med ialt ca. 30 bygninger som ekserseplass for det som dengang het Vestopplandenes infanteriregiment nr. 6, Jegerkorpset infanteriregiment nr. 6 og Jegerkorpset infanteriregiment nr. 18. Leiren som i det vesentlige var bygd til sommerbruk, besto stort sett uforandret frem til krigsutbruddet i april 1940. Med de endringer som skjedde med Hæren ble det etterhvert Akershus infanteriregiment nr. 4 og Jegerkorpset infanteriregiment nr. 2 som overtok Trandum-leiren til sine våpenøvelser. Etter hvert som den internasjonale situasjonen ble mer spent, ble

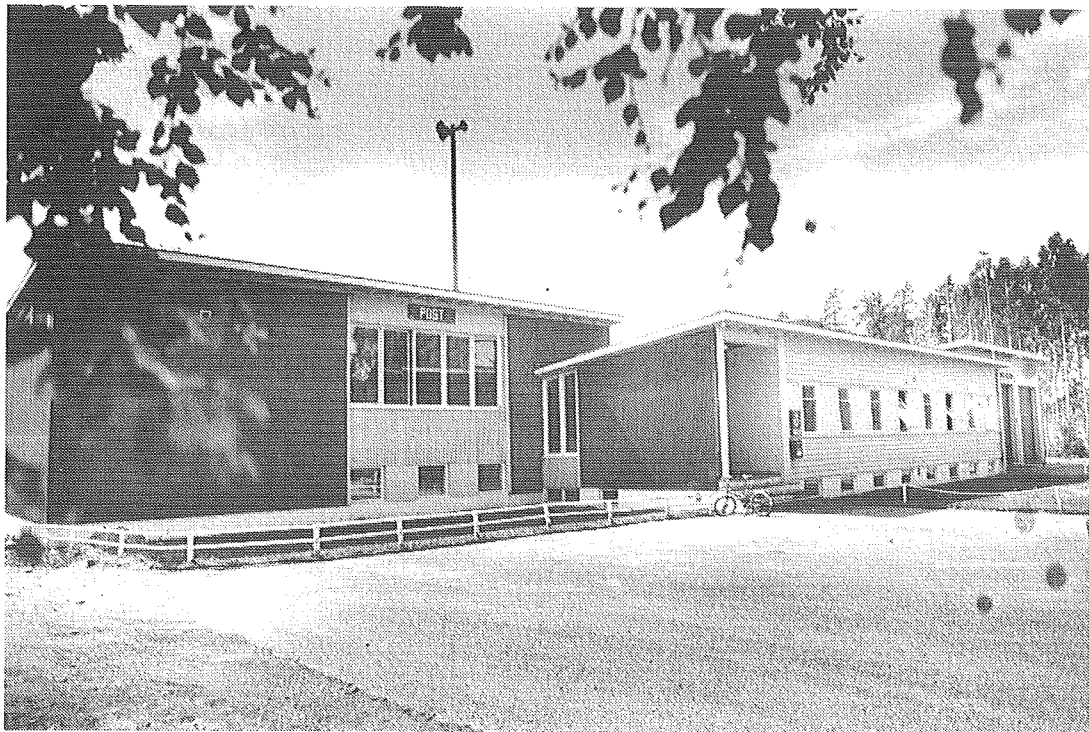
rekruttskolens lengde økt, først til 60 dager i 1934, så til 72 dager fra 1935 og endelig i 1938 til de 84 dager som hærordningen forutsatte. Fra 1935 ble det også holdt fellesøvinger av tre til seks dagers varighet.

En bataljon av Infanteriregiment nr. 5 (Øst-Opland) hadde ligget på nøytralitetsvakt på Trandum, og ble 9. april 1940 beordret mot Oslo, men kom ikke lenger enn til Kløfta. En bataljon av Akershus infanteriregiment nr. 4 var også satt opp på Tran-

□ Trandum –luftfoto.

dum og omfattet opprinnelig to kompanier og en mitraljøsetropp, tilsammen 176 mann. Etterhvert som krigshandlingene stoppet opp i Sør-Norge, rykket okkupasjonsmakten, Wehrmacht Heere, inn i leiren og en omfattende byggevirkomheten tok til. Det var særlig installasjoner for den 25. tyske panserdivisjon eller «Panzer Divisjon Norwegen» som den også ble kalt. Divisjonsstaben lå på Jessheim, mens regimentsstaben Panzer Regiment nr. 9, med sine to bataljoner, ble forlagt til Trandum. Her ble det bygget store panserhaller, verksteder, garasjer og forlegninger, samt en barakkeleir utenfor det nåværende område «Russeleiren», som har sitt navn fra russiske krigsfanger som ble samlet her

□ Trandum postkontor flyttet inn i disse lokalene i 1959. Bygget var da nytt og inneholdt postkontor, sentralbord og brannstasjon. Tidligere var postkontoret i en tyskerbarakke tilhørende DR 2. (Foto: Jan Johannesen.)

etter krigens slutt. Det ble også bygget tunge luftvern-batterier på Hveimshøgda ved Trandum.

En panserdivisjon består ikke bare av rene panseravdelinger, men er en meget stor formasjon med spesialavdelinger trenet til forskjellige funksjoner. På Trandum lå altså selve «kremen» av divisjonen, Panzerregiment nr. 9 og Panzerjegerbataljon nr. 9. Blant andre gjøremål hadde divisjonen ansvaret for vaktholdet ved tungtvannsanlegget på Rjukan da dette ble sprengt.

Under krigen 1940–45 hadde tyskerne et rettersted i Trandumskogen. Her ble 173 nordmenn, 15 sovjetborgere og seks briter henrettet. Dette var det største henrettelsessted i Norge under krigen.

Etterhvert som tyskerne forlot leiren ved krigens slutt

i mai 1945, rykket allierte tropper, norske og britiske inn. Således ankom høsten 1945 den Motoriserte Oppklaringseskadron fra Den norske Brigade i Skottland. Denne skulle danne grunnlaget for det som senere skulle hete «Panserskolen» som daglig navn i mange år.

I 1946 ble Befalskolen for Hærens lette tropper opprettet og tok i bruk sin nåværende kaserne. Samtidig begynte også rekruttutdannelsen for de tre dragonregimentene, DR1, DR2 og DR3. En ny virksomhet og ny avdeling fant sin plass i Trandum-leiren i 1962, idet Hærens Jegerskole ble opprettet. I perioden 1981 til 1986 flyttet deler av Hans Majestet Kongens garde inn på Trandum i Nyleiren.

Etter diverse sammenslåinger fikk en ny organisasjon navnet Søndenfjeldske dra-

gonregiment og ble etablert på Trandum i 1987, og lørdag 1. september 1990 fikk dette regimentet overrakt Regimentsstandart (fane) av H. K.H. Kronprinsregenten ved et besøk i leiren. Trandum Tekniske verksted bør også nevnes. Det bygges stadig ut og skal vel neste år være ferdig, med ca. 250 sivile ansatte. Dette er et verksted for stridsvogner, biler, radio og elektronikk m.m. Idag har også Befalsskolen for Kavaleriet standkvarter på Trandum, og Kavaleriinspektøren med sin stab har i vår flyttet fra Oslo til Trandum.

Feltposttjenesten

Trandum hadde ikke eget feltpostkontor før 1940, så all post til og fra Trandum før den tid gikk gjennom Aurland feltpostkontor. Men den 30. januar 1940 ble feltpostkontor Trandum opprettet på ekser-

P. 12

H. Høchehoug & Co.,

Sehestedspl. 3.

Oslo.

☐ Brev stemplet «Feltpost 16» 28/3-57.

REKOMMENDERAS

255

S. RINGSTRÖM
POSTBOX 24
TRELLEBORG
SUEDE

☐ Rek.brev stemplet «Feltpostkontor Nr. 16» 2/5-55.

serplassen under ledelse av postekspeditor Harald Wilhelm Gundersen. Kontoret fikk feltpostnummer 16 som det arvet fra Aur feltpostkontor, og de benyttet både navnestempel og nummerstempel. På grunn av krigsutbruddet ble feltpostkontoret nedlagt den 11. april 1940. Feltpostkontoret Trandum ble gjenopprettet på eksererplassen den 1. september 1946 under ledelse av postekspeditor Rolf Kristensen. I mars 1951 ble navnet endret til Feltpostkontor Nr. 16, og fra 1. mars 1956 ble kontoret underlagt Eidsvoll Postkontor og omgjort til feltpoståpneri med navnet «Feltpost 16». Fra 1. januar 1958 ble betegnelsen forandret til Trandum poståpneri. Den 1. mai 1971 ble poståpneriet lagt under Lillestrøm postområde. Ved etableringen av nye poststedgrupper ble poståpneriet fra 1. november 1973 benevnt underpostkontor og fikk senere status av postkontor C.

I dag ligger postkontoret innenfor leirområdet, ved siden av telefonsentralen og brannstasjonen, og de utfører de fleste av Postverkets tjenester. Åpningstider er fra mandag til fredag fra kl. 0945

☐ Stempler brukt ved postkontoret på Trandum.

til 1430 med unntak av torsdag da det er langdag og åpent til kl. 1700. Lørdag er Postkontoret stengt, men frem til 1990 ble posten allikevel sendt og mottatt på lørdager. I dag har kontoret postnummer 2059 og posten til Trandum kommer over Jessheim postkontor på morgenen og blir sendt over Dal postkontor.

Feltpostmestere/feltpoståpnere/poståpnere/poststyrere:

Fra 30/1 1940 til 11/4 1940 ved postekspeditør Harald W. Gundersen.

Fra 1/9 1946 ved postekspeditør Rolf Kristensen.

Fra 1/2 1947 ved postfullmektig II Wilhelm Johnsen.

Fra 1/10 1951 ved res.postekspeditør Kjeld D. Taanevig.

Fra 1/2 1952 ved postfullmektig II Daniel A. Edvardsen.

Fra 1/3 1956 ved midl. feltpoståpner Torbjørn Hansen.

Fra 1/7 1957 ved vikar Eva Gustavsen.

Fra 16/11 1957 ved poståpner Erik Andreas Sandsnes.

Fra 1/4 1972 ved postassistent Eli Smokvina.

Fra 1/5 1986 ved poststyrer Erik Andreas Sandsnes.

nft

Postkassen

«Faglige feil» om sommerfuglmerker

Herr redaktør:

Den usignerte artikkelen i NFT nr. 2/93 (på side 75) om sommerfugl-frimerkene er med stor sikkerhet skrevet av en person med gode hensikter, men det har allikevel sneket seg inn et par faglige feil.

Det korrekte latinske navnet på Neslesommerfuglen skal være *Aglais urticae*, og Aurorasommerfuglen eller *Anthocharis cardamines*, hører **IKKE** til «gruppen» ringsommerfugler! Aurorasommerfuglen hører til familien Pieridae mens ringsommerfuglene hører til familien Nymphalidae.

Antall arter i Norge er **IKKE** 1600, men nærmere 2200 (Macro- pluss micro-sommerfugler). Dersom vi bare tar i betraktning macro-sommerfugler, så ligger antall arter på ca. 800, mens antall arter av dagsommerfugler er rett i overkant av 100. Det er vel den siste gruppen de fleste forstår som sommerfugler.

Når det gjelder flyvetiden til Aurorasommerfuglen, så kan den i Nord-Norge **ikke** forlenges med en måned, som det hevdes i artikkelen. Forfatteren har kanskje ment at den kan *forskyves* med en måned? Flyvetiden for sommerfugler nordpå er avhengig av så mange faktorer at det ikke er lett å gi noen data for denne, men et er sikkert, flyvetiden er i alle fall vesentlig kortere enn i Sør-Norge!

Frimerkesamlere har til alle tider bl.a. vært opptatt av farger og ikke minst fargeny-

anser (f.eks. prøyssisk blå). Det er følgelig på sin plass å påpeke at flekkene ytterst på Aurorasommerfuglens forvinger er oransje og **ikke** røde, som det hevdes i artikkelen.

Det er ellers med stor glede jeg ønsker de første sommerfugl-frimerkene velkomne, det var på høy tid. Det kan imidlertid settes et spørsmålstegn ved valget av de artene som nå pryder vår første utgivelse av dette slaget. Bakgrunnen for valget kommer vel aldri for en dag, men på meg virker det hele svært tilfeldig. Det er meg en gåte at valget ikke falt på de to eneste sommerfugl-artene som er fredet her i landet, nemlig *Parnassius apollo* og *Parnassius mnemosyne*. En utgivelse med disse to sommerfugler ville også ha uvurderlig verdi som informasjon om fredede arter og uten tvil bidratt til et bedre vern av disse.

Det blir spennende å se hvilke arter som velges til neste utgivelse, ideen er i alle fall nå lansert.

Claus Christiansen

1430 Ås

Etter Christiansens innlegg å dømme har han meget gode kunnskaper om sommerfugler. NFT's redaktør må bare bekjenne at hans kunnskaper på dette felt er minimale. Derfor godtar vi Christiansens opplysninger uten videre, og må bare beklage at vi i NFT er kommet i skade for å bringe videre noe som ikke holder faglige mål.

Artikkelen om sommerfugl-frimerkene er forøvrig en noe nær fullstendig gjengivelse av det norske postverkets eget utsendte informasjonsmateriale (Frimerkeposten). Derfor er artikkelen heller ikke signert. Og alle de påpekte feilene står også å lese slik i Frimerkeposten.

E.S.

BENYTT VÅRE SMÅANNONSER**Use our small advertisements****Benutzen Sie unsere Kleinanzeigen**

Et middel til kontakt med samlere i inn- og utland.

3 linjer (minimum) kr. 30,00 inkl. MOMS for norske annonsører.

For utenlandske annonsører kr. 25,00 netto.

3 lines kr. 25,00 net for foreign advertisers.

Småannonser skal betales forskuddsvis over postgiro 08073597200, Boks 2517, N-7001 Trondheim.

Small ads, must be paid in advance.

Use our postal account 08073597200, Boks 2517, N-7001 Trondheim.

Kleinanzeigen müssen im voraus bezahlt werden. Bitte überweisen sie auf unser Post-scheckkonto 08073597200, Boks 2517, N-7001 Trondheim.

 SELGES:

PRISLISTE over Norge, Danmark, Island, Grønland, Færøyene, Finland, V.-Tyskland og Berlin sendes på forespørsel. Engers Frimerker, 2824 REDALEN.

SKRIV I DAG efter mine gratis fotoplancher og angiv interesseområder. Opp til 80-90% rabatt på materiale fra Skandinavia, Schweiz, Frankrig, Tyskland, Holland m.m. Peter Holm, Lods-vænget 1, DK-2791 DRAGØR, Danmark.

SVERIGE stämplat, postfrisk o. häften. Prislista sändes gratis på begäran. Leif Holmgren, Svängatan 11, S-803 46 GÄVLE, Sverige.

NORDENS alla länder, stemplet, postfriske og hefter. Min fyldige prisliste omfatter det meste fra 1855-1992, sendes gratis. Kjell Holmgren, Acktjärä 6303, S-821 91 BOLLNÄS, Sverige. Postgiro Oslo 1 98 75 69.

FRIMÄRKSPAKET: Sverige 1500 ul. 580,-, 1200 ul. 300,-. Danmark 800 ul. 480,-, 600 ul. 99,-, 500 ul. 60,-. Finland 500 ul. 165,-, 800 ul. 640,-. Island 300 ul. 190,-. Skandinavia 1500 ul. 135,-. Bet.forsk. norsk pgk. 1999333, portofri. Holmqvist, Box 5020, S-25005 HELSINGBORG.

FDC NORGE og Norden rimelig til salgs. Ståle Gundersen, boks 159, 1555 SON.

MOTIV-HJEMSTEDSSAMLING, jeg har bra utvalg av brev/kort, norske og utnlandske. Ståle Gundersen, boks 159, 1555 SON.

SPORT PÅ FRIMERKER. Stor tilbudsliste over

sportsmerker: OL, VM i fotball m.v. sendes gratis. Follo Frimerkehandel, Sætreskogen 19 B, 1415 OPEGÅRD. Tlf.: 66992084.

SVEITS-LIECHTENSTEIN-FN/GENEVE, be om gratis prisliste, Michel-nr., gunstige priser. R. Vollenweider, CH-6612 ASCONA, Sveits.

SENDER UTVALG fra Norden og Vesteuropa, oppgi även ønske fra andre land, kan tenkes att jeg har någet, även en del motiv kan ordnes. Hans Nilsson, Flobergsgjortet 28, 2270 FLISA.

UTVALGSHEFTER fra en rekke land, bl.a. Norden, Vest-Tyskland, Vest-Berlin, England, Italia, Frankrike sendes uten kjøpetvang. Oppgi samleområde. Ernst Olaf Lilleaas, Postboks 46, 4251 KOPERVIK.

ÆLDRE DANSKE FRIMERKER: 100 forsk. fra før 1945. Kat.verdi ca. 300,-, reklametilbud: kun NOK 45,-. Velgørenhedsmærker: 50 forsk., kat. verdi 275,-, kun NOK 108,-. Alt stemplet. Skriv til: Weibel Frimærker, Fredensgade 20, DK-8000 ÅRHUS C. Norsk giro: 1 99 61 98.

UTVALG sendes fra de fleste land i Vest-Europa til gode mengderabatter. Mankolister bearbejdes. Tyskland, Øserrike, Frankrike, Hellas, Portugal m.m. til 30-70% av AFA. Obert Naglestad, 2270 FLISA.

AKTUELLE KILOVARE-TILBUD, Åland 25g NOK 199,-, Grønland 50g NOK 199,-, Schweiz tillægsmærker 50g NOK 85,-, Sverige billedmærker 100g NOK 40,-. Skriv til: Weibel Frimærker, Fredensgade 20, DK-8000 ÅRHUS C. Norsk giro: 1 99 61 98.

NORGE** NK 207 kr. 40,-, NK 302-05 kr. 28,-, NK 311-13 kr. 21,-, NK 322-24 kr. 9,-, NK 479-80 kr. 32,-, NK 653-54 kr. 13,-, Tm nr. 5 kr. 18,-. Tm nr. 22 kr. 46,- samt flere andre bra objekter. Liste over postfriske merker, også tj. merker sendes. Stein Tore Hansen, postboks 439, 9751 HONNINGSVÅG. Tlf. 084-73 053.

STOR DANMARK-SAMLING! 1000 forsk., før 1.950,-, nu NOK 1.125,-. 800 forsk. Finland, før: 1.500,-, nu NOK 845,-. 1000 forsk. Sverige, før 730,-, nu NOK 450,-. 5000 forsk. hele verden, før 598,-, nu NOK 268,-. Skriv med fordel til: Weibel Frimærker, Fredensgade 20, DK-8000 ÅRHUS C. Norsk giro: 1 99 61 98.

ENGLAND BBC kilovareindsamling 1991. 4,5 kg Kun NOK 378,- + porto NOK 108,- til norsk giro: 1 99 61 98. Danmark billedmærke-mix m. nyheder: 400g kun NOK 102,-. Østrig bil-

ledmærker, 100g kun NOK 133,-. Skriv med fordel til: Weibel Frimærker, Fredensgade 20, DK-8000 ÅRHUS C.

V.BERLIN. AFA 216/34, 26, 28/30, 1962. (12)** kr. 20,-. Postgiro 2 43 39 36. Tom Kall-evig, Munthesgt. 27, 0260 OSLO. Også nyhet-sabo.

NORGE og NORDEN rimelig til salgs. be om gratis prisliste. Oppgi samleområde. Harald Sørensen, Nygårdslie 26, 5034 YTRE LAKSE-VÅG.

NORVEGIANA, norske motiver på uten-landske frimerker. Meget interessant og rime-lig samleområde. Prisliste og nyhetsabonne-ment. Uforpliktende info fra Truls Hansen, Boks 257, 9401 HARSTAD.

DEL av stor samling selges i konvolutter og poser. Div. frimerker fra hele verden, bl.a. gode utgaver fra DVI. Ellers mye Øst-Europa, men også fra mange land i verden. Flere dub-letter. Selges til høystbydende. Utrop NOK 1465,- + porto. Svar snart. Tomas Stølen Seve-rinsen, Kirkegårdsvn. 56, 9009 TROMSØ.

NORGE°//FDC/årssett** til salgs. Opptil 70% avslag på HK. Be om tilbudsliste som også in-neholder særstempler, julemerker m.m. Johan Segelsten, Wm. Carlsensv. 16, 2200 KONG-SVINGER.

NORGE°/**, Sverige° och Finland °/* seljes tilförmånliga priser. Mancolistor Norge och Finland expedieras. Auktioner och Offerter. LAPE filатели HB, Rankhusvägen 34, S-196 31 Kungsängen, Sverige.

ISLAND°/** och FCD seljes. Rikt sortiment. Låga priser. Även samtliga årssatser Island, Färöarna, Grönland och Åland. Prislista sän-des gratis. C-O Lindberg, Boks 2035, S-403 11 GÖTEBORG.

DATABASE for frimerkesamlere. Et enkelt, men samtidig kraftig program for katalogisering og systematisering av samlingen. (For IBM-kom-patible datamaskiner). Pris: NOK 70,- + porto. For info, skriv til: Allan Klo, Rødsildrevn. 18, 9610 RYPEFJORD. Tlf. 084 18 604.

KOS DEG MED en liten frimerkeplansje, for-trinnsvis fra Norden. Innhold varierer mye fra plansje til plansje, så flere kan kjøpes med for-del. Hyggelig katalogverdi. Ingen defekte/massevarer. Pris pr. plansje 55,- inkl. porto. Postgiro 0823.0976466. Lars Jakobsen, Vi-pevn. 13 A, 1370 ASKER.

ISLAND, meget god kilovare, 100 gr bare NOK 120,- eller 80 g bare NOK 100,-. Venn-

ligst bruk rek.post. Hedinn Olafsson, Postboks 156, IS-222 Hafnarfjordur, ISLAND.

ISLAND FDC, pakke med 50 forskjellige bare NOK 250,- eller enkeltkonvolutter til 40% av AFA. Skriv etter liste. Vennligst bruk rek.post. Hedinn Olafsson, Postboks 156, IS-222 Haf-narfjordur, ISLAND.

nft

UTVALG ØNSKES:

NORDENFJELDSKE FF ønsker utvalg. Ca. 100 deltakere og stor omsetning. Kun bedre utvalg mottas. 10% prov. til klubben. Returporto (rek.) belastes eier. Bytteleder Erling Wang, Post-boks 690, 7001 TRONDHEIM.

nft

ØNSKES:

DANMARK ustemplede limløse købes til 40% af pålydende. Postfrisk til frankering har også interesse. Skriv ang. partistørrelse. Peter Holm, Lodsvænget 1, DK-2791 DRAGØR, Danmark.

POSTHORNMERKER før 1910, massevarer og bedre enkeltmerker kjøpes. Sendes til Bjarne Stange, Marsfeltet 17, 3055 KROKSTADELVA. Tlf. 03-873584.

ÅRSSETT 1969 til 1974, Lykkebrevet 1964, Fri-merkeårbok 1988 og stemplete Norgessamlin-ger kjøpes. Send til Bjarne Stange, Marsfeltet 17, 3055 KROKSTADELVA. TLF: 03-873584.

POSTKORT m/motiver fra Moss og omegn kjø-pes, gamle og nye. Knut Grenå, Orkerødgt. 83, 1511 MOSS.

Kjøper TAIWAN og THAILAND, evt. bytte mot Japan og Sør-Korea. Basis Michel-kat. D. Sprenglewski, 4820 FROLAND.

NORGE. Post. utstp.kort nr. 1-2 (1980), 33-34-35-36 (1986) og 75 (1990), samt Post. ga-vesett nr. 1-2 ønskes. God pris! Arne Hansen, Bakkevn. 3, 2010 STRØMMEN.

GAMLE POSTKORT fra Fredrikstad med om-land, Østfold, Det norske kongehus, 1814-1914 jubileet, grensevakt 1905, militær, nisse-kort fra krigen 1940-45, tog/jernbanest., bå-ten «D/S Turisten» fra Haldensvassdraget øns-kes kjøpt/byttet. Ingar Johnny Andersen, Veidegrenda 12, 1671 KRÅKERØY. Tlf. 69 34 17 12.

BYTTE M.M.:

SEND 250 ULIKE norske merker (ikke klipp) og motta 275 ulike svenske i bytte, eller send 450 norske merker og få 500 ulike svenske i bytte. Holmqvist, Box 5020, S-25005 HELSINGBORG.

PLEASE send me used TELEPHONE CARD of Norway, and I will send you The Same or Stamps. Latif Al-Bulushi, P.O.Box 876, Muscat, Sultanate of Oman.

LOOK FOR NORWAY (used), offer BRD/Berlin and other. basis Michel. Only quality stamps. Thomas Bauer, Gartenweg 13, D-7500 KARLSRUHE 41.

ØNSKER EUROPA CEPT rundstemplet, Norge alle, Europa etter mankoliste. Tilbyr Island, Berlin, Nederland og Sveits. BASIS AFA/Michel. Tor B. Thalle, Trondheimsvn. 102B, 0565 OSLO.

INTERESSERT i pent stemplede frimerker og FCD fra Norge, i bytte Norge **/* til samme verdi. Jan-Frode Svarstad, boks 5553 Gåseid, 6022 ÅLESUND.

TORINGSSTEMPEL. Jeg samler toringsstempel på NK 359-369 (Postjubileum 1947) for Sogn og Fjordane + Romsdal. Har byttemateriale fra heile landet. Jan Talsethagen, Groavn. 5, 5880 KAUPANGER.

NORSK SPEIDERPOST KJØPES

Priser for hele brev, i norske kroner:

Romsdalen 1928	(1.500,-)	Mandal 1937	(1.000,-)	KFUK 1953	(200,-)
Etne 1930	(2.000,-)	Strandebarm 1938	(800,-)	Valen 1954	(400,-)
Mandal 1932	(800,-)	Sandane 1947	(500,-)	Flørøleiren 1954	(400,-)
Fåberg 1933	(1.750,-)	KFUM 1947	(350,-)	Sjøstrand 1954	(400,-)
Lærdal 1934	(1.750,-)	Borre 1948	(300,-)	Tengesdal 1954	(400,-)
Jeløy 1936	(1.500,-)	Sjåk 1949	(300,-)	Valen 1955	(200,-)
NSPF 1946	(500,-)	Voss-leiren 1950	(400,-)		
KFUM 1947	(500,-)	Trones-Verdal 1952	(250,-)		

Også postkort til samme pris

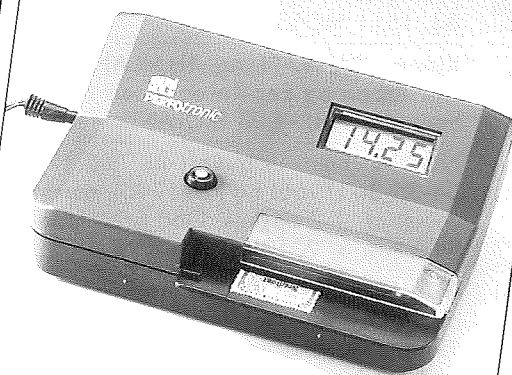
HEALEY & WISE

Vi ønsker også å kjøpe norske illustrerte speider-postkort fra før 1950.

PO BOX 7, TADWORTH, SURREY, KT20 7QA England. Fax: 0737 814407. Tel: 0737 812455. Medlem Philatelic Traders Society. Est. 1885

SAFE *PERFotronic*,

presisjonstaggemålings-apparat

Perfotronic er det første presisjons-apparat for taggemåling – en verdens-nyhet fra SAFE-huset!

Usikkerheten med taggemåling ved hjelp av måling via kartong, folie eller metall tilhører nå fortiden.

Perfotronic gir i løpet av sekunder opptakst-elektronisk absolutt sikre måleresultater. For merkene helt uten risiko, da målingen foregår uten berøring.

Apparatets prosessor er til og med i stand til å beregne riktig tagging med manglende eller delvis manglende tagger.

Perfotronic blir levert komplett med spesialadapter.

Nr 9850

(inkl. adapter)

kr 1850,-

Spør om visning av dette apparat hos din handler. Komplet 56-siders SAFE-katalog gratis hos din handler eller direkte fra:

**SØRLANDETS
FRIMERKE-OG MYNTSENTER A/S**
Henrik Wergelandsgt 52,
postadr: SFM A/S, Boks 768, 4601 Kristiansand S
Telefon/telefax 38 02 69 02

**ALSTAHAUG OG OMEGN
FILATELISTKLUBB,**
Postboks 218, 8801 Sandnessjøen.

ALTA FRIMERKEKLUBB,
Postboks 1255, 9501 Alta.

ARENDAL FILATELISTKLUBB,
Postboks 154, 4801 Arendal.

ASKER FILATELISTKLUBB av 1976,
Kont. Ole Gulliksen,
Fredbos vei 57, 1370 Asker.

ASKER OG BÅRUM FRIMERKEKLUBB,
Postboks 536, 1301 Sandvika.

AURSKOG-HØLAND FRIMERKEKLUBB,
v/Per Graff, 1930 Aurskog.

BARDUFOS FILATELISTKLUBB,
Boks 7, 9201 Bardufoss.

BERGENS FILATELIST-KLUB,
Boks 846, 5000 Bergen.

BODØ FRIMERKEKLUBB,
Postboks 469, 8001 Bodø.

BRYNE FRIMERKEKLUBB,
Boks 300, 4341 Bryne.

DOKKA FRIMERKEKLUBB,
Postboks 56, 2870 Dokka.

DRAMMENS FILATELISTKLUB,
Boks 2335 Strømsø, 3003 Drammen.

EGERSUND FILATELISTKLUBB,
Postboks 103, 4371 Egersund.

EID FRIMERKEKLUBB,
v/Thoralf Rye Alsaker,
Hennane, 6798 Lote.

**ELVERUM MYNT- OG
FRIMERKEKLUBB,**
Postboks 253, 2401 Elverum.

FARSUND FILATELIST-FORENING,
Boks 146, 4551 Farsund.

FAUSKE FILATELISTKLUBB,
Solvollveien 5A, 8200 Fauske.

4-SKILLING BLÅ, v/Otto Fotland,
Stasjonsgt. 20B, 3048 Drammen.

FLEKKEFJORD FILATELISTKLUBB,
Postboks 97, 4401 Flekkefjord.

FLORØ FRIMERKEKLUBB,
v/Steinar Ytreland, Friheten, 6900 Florø.

FREDRIKSTAD FILATELISTKLUBB,
Postboks 305, 1601 Fredrikstad.

FRIMERKE-RINGEN POSTHORN,
Postboks 516 Sentrum, Oslo 1.

FØRDE FRIMERKEKLUBB,
Boks 422, 6801 Førde.

GJØVIK FILATELISTKLUBB,
Box 212, 2801 Gjøvik.

GRAVEN FRIMERKE OG MYNTKLUBB,
5736 Granvin.

GRIMSTAD FILATELISTKLUBB,
Boks 3, 4891 Grimstad.

HADELAND FRIMERKEKLUBB,
Boks 150, 2760 Brandbu.

HALDEN FILATELISTKLUBB,
Boks 2028, Gløkke, 1754 Halden.

HALLINGSKARVET FRIMERKEKLUBB,
Postboks 194, 3581 Geilo.

HAMAR FILATELISTKLUBB,
Boks 486, 2301 Hamar.

HAMMERFEST FILATELISTKLUBB,
Postboks 1156, 9601 Hammerfest.

HAREID OG ULSTEIN FRIMERKEKLUBB,
v/Tor Flatin, 6065 Ulsteinvik.

HAUGESUND FILATELISTKLUBB,
Boks 525, 5501 Haugesund.

HØNEFOSS FILATELISTKLUBB,
Postboks 1225, Flattum, 3501 Hønefoss.

HÅLOGALAND FILATELISTKLUBB,
Boks 485, 9401 Harstad.

JARLSBERG FILATELISTKLUBB,
Postboks 66, 3136 Melsomvik.

JESSHEIM FRIMERKEKLUBB,
Boks 120, 2051 Jessheim.

KARMØY FRIMERKEKLUBB,
Postboks 14, 4262 Avaldsnes.

KONGSBERG FILATELISTKLUBB,
Postboks 243, 3601 Kongsberg.

KRISTIANSAND FILATELISTKLUBB,
Boks 301, 4601 Kristiansand.

KRISTIANSUND FILATELISTKLUBB,
Boks 390, 6500 Kristiansund N.

KVINESDAL FILATELISTKLUBB,
Boks 267, 4480 Kvinesdal.

KVÆFJORD FILATELISTKLUBB,
Boks 163, 9410 Borkenes.

LILLEHAMMER FILATELISTKLUBB,
Boks 32, 2601 Lillehammer.

LOFOTEN FILATELISTFORENING,
Postboks 300, 8370 Leknes.

LUND FILATELISTKLUBB,
4460 Moi.

MANDAL FILATELISTKLUBB,
4500 Mandal.

MOLDE FILATELISTKLUBB,
Postboks 470, 6401 Molde.

MOSS FILATELISTKLUBB,
Postboks 418, 1501 Moss.

NAMSOS FRIMERKEKLUBB,
Boks 20, 7801 Namsos.

NANNESTAD FRIMERKEKLUBB,
Postboks 60, 2030 Nannestad.

NARVIK FILATELISTKLUBB,
Bjørnfjellgt. 11, 8500 Narvik.

NEDRE HALLINGDAL FRIMERKEKLUBB,
v/Dag Smestad, 3540 Nesbyen.

NESODDEN FRIMERKEKLUBB,
Boks 147, 1450 Nesoddtangen.

NITTEDAL-HAKADAL FRIMERKEKLUBB,
Postboks 20, 1482 Nittedal.

**NORDENFJELDSKE
FILATELISTFORENING,**
Boks 690, 7001 Trondheim.

NORDRE VESTFOLD FILATELISTKLUBB,
Postboks 56, 3081 Holmestrand.

NOTODDEN FILATELISTKLUBB,
Postboks 20, 3671 Notodden.

ODDA MYNT & FRIMERKEKLUBB,
Boks 211, 5751 Odda.

OPPDAL FRIMERKEKLUBB,
Boks 75, 7341 Oppdal.

OPPEGÅRD FILATELISTKLUBB,
Postboks 60, 1415 Oppegård.

OS FRIMERKEKLUBB,
Postboks 107, 5201 Os.

OSLO FILATELISTKLUBB,
Boks 298, Sentrum 0103, Oslo 1.

POLARSIRKELEN FRIMERKEKLUBB,
Boks 169, 8601 Mo i Rana.

PORSGRUNN FRIMERKEKLUBB,
Postboks 79, 3901 Porsgrunn.

RANDSFJORD FRIMERKEKLUBB,
Postboks 155, 3520 Jevnaker.

RAUFOSS FRIMERKEKLUBB,
Postboks 11, 2831 Raufoss.

SANDEFJORD FILATELISTKLUBB,
Postboks 272, 3201 Sandefjord.

SANDNES FILATELISTKLUBB,
Boks 406, 4301 Sandnes.

SARPSBORG FILATELISTKLUBB,
Eilertsensv. 6, 1700 Hafslo.

SENTRUM FILATELISTKLUBB,
Boks 614, Sentrum, Oslo 1.

SKEDSMO FRIMERKEKLUBB,
Postboks 31, 2001 Lillestrøm.

SKIEN FILATELISTKLUBB,
Boks 211, 3701 Skien.

SOGNDAL FRIMERKEKLUBB,
Boks 195, 5801 Sogndal.

STATFJORD FILATELISTKLUBB,
Statfjord «A», 5069 Bergen Lufthavn.

STAVANGER FILATELIST-KLUB,
Postboks 604, 4001 Stavanger.

STEINKJER FRIMERKEKLUBB,
Boks 1056, 7701 Steinkjer.

STJØRDAL FRIMERKEKLUBB,
v/Terje Gillesen,
7533 Kopperå.

STORD FRIMERKEKLUBB,
Boks 176, 5400 Stord.

**STRILETAGGEN-
NORDHORDLAND FILATELISTKLUBB,**
Postboks 12, 5100 Isdalstø.

SØR-VARANGER FILATELISTKLUBB,
Postboks 171, 9901 Kirkenes.

TJØME FILATELISTKLUBB,
Postboks 34, 3145 Tjøme.

TROMS FILATELISTKLUBB,
Boks 1044, 9001 Tromsø.

VADSØ FILATELISTKLUBB,
Postboks 35, 9801 Vadsø.

VARDØ FRIMERKEKLUBB,
Nordre Langgt. 10, 9950 Vardø.

VEFSN FILATELISTKLUBB,
Postboks 18, 8662 Halsøy.

VESTERÅLEN FILATELISTKLUBB,
v/Øystein O. Strandback,
8475 Straumstjøen.

VEST-TELEMARK

FRIMERKE- OG MYNTKLUBB,
3850 Kviteiseid.

VOSS FRIMERKE- & MYNTKLUBB,
Boks 390, 5701 Voss.

VÅGÅ FILATELISTKLUBB,
2680 Vågåmo.

YTRE NAMDAL FRIMERKEKLUBB,
Postboks 194, 7901 Rørvik.

ØRSTA FILATELISTKLUBB,
Postboks 335, 6151 Ørsta.

AALESUND FILATELISTKLUBB,
Postboks 612, 6001 Ålesund.

AARDAL FRIMERKEKLUBB,
Postboks 306, 5870 Øvre Årdal.

ÅNDALSNES FRIMERKEKLUBB,
Boks 62, 6301 Åndalsnes.

ÅS FILATELISTKLUBB,
Postboks 242, 1430 Ås.

Tilsluttede klubber:

GRÅNSFØRENINGEN,

v/Bengt Johnsen,
Bergsv. 4, S-45700 Tanumshede.

**LANDSFORENINGEN FOR NORSKE
MOTIVSAMLERE,**

Postboks 49, 5032 Minde.

NORGES FRIMERKE UNGDOM,

Postboks 875, Sentrum 0104, Oslo.

NORSK POSTHISTORISK SELSKAP,

v/Arne Thune-Larsen,
Holmenkollv. 46A, 0385 Oslo 3.

Frist for annonser og stoff til NFT

NFT kommer ut med ti numre i året, og utgivelsesdagen er den 20. i den måneden som står anført på tidsskriftets omslagsside. I månedene mai/juni og juli/august blir det sendt ut dobbeltnumre. Det vil si at mai/juni-nummeret blir utgitt den 20. mai, mens juli/august-nummeret blir utgitt den 20. august.

Stoff og annonser til de enkelte numre av NFT må være redaktøren/ den annonseansvarlige i hende senest den 20. i måneden forut for utgivelsesmåneden. For desember-nummerets vedkommende, ser vi helst at stoff/annonser kommer oss i hende enda tidligere, da Postverkets frister for distribusjon av tidsskrifter i desember som regel settes enda tidligere enn ellers i året.

Stoff til NFT sendes NFT's redaktør Erling Sjong, Postboks 2177, 7001 Trondheim.

Annonser til NFT sendes til NFT's annonseansvarlige Ragnar Strøm, Postboks 2517, 7001 Trondheim.

NORSK FILATELISTFORBUND

Sekretariatet: Dronningensgate 15, værelse 340, Oslo.

Kontortid: Mandag—fredag 9—15. Tlf.: 22 41 61 40.

Fax: 22 42 48 12. Sekretær: Bodil Hillesøy.

Postboks 875, Sentrum, 0104 Oslo.

FORBUNDSSTYRET: President: Ingolf Kapelrud, Sjøråkn. 1, 4070 Randaberg. Visepresident: Erling Aune, Granlia 28B, 5080 Eidsvåg i Åsane. Styremedlemmer: Sven Andersen, Langåsn. 9, 0880 Oslo, Odd Harald Johannesen, Overlege Meyers v. 1, 9000 Tromsø, Helge Kringtrø, Saupstadringen 17A, 7078 Saupstad, Ivar Sundsbø, Jomfrustien 12C, 1179 Oslo, Egil Thomassen, Roterudvn. 2, 2600 Lillehammer.

NORSK FILATELISTISK TIDSSKRIFT

UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

Redaktør: ERLING SJONG, Boks 2177, 7001 Trondheim.

Tlf. 07/51 51 55 (Kontor), 07/92 01 37 (Privat).

Fax: 07/53 15 45.

Redaktøren har kontortid tre dager i uken, fortrinnsvis mandag, tirsdag og onsdag. Han er også leilighetsvis å treffe på kontoret de andre dagene i uken.

Annonsepriser for 1993 norske annonsører:

2. omslagsside	kr. 2800,00 + mva
3. omslagsside	kr. 2800,00 + mva
4. omslagsside	kr. 3150,00 + mva
1/1 side	kr. 2500,00 + mva
1/2 side	kr. 1500,00 + mva
1/4 side	kr. 1000,00 + mva
1/8 side	kr. 800,00 + mva

Advertising rates for 1993 foreign advertisers:

kr. 2800,00 net
kr. 2800,00 net
kr. 3150,00 net
kr. 2500,00 net
kr. 1500,00 net
kr. 1000,00 net
kr. 800,00 net

Anzeigenpreise für 1993 die Ausländer:

kr. 2800,00 net
kr. 2800,00 net
kr. 3150,00 net
kr. 2500,00 net
kr. 1500,00 net
kr. 1000,00 net
kr. 800,00 net

Opplag 6500 eksemplarer.

Tidsskriftet kommer ut med ti nummer i året. I månedene mai/juni og juli/august blir det sendt ut dobbeltnumre.

Bestillinger på tidsskrift, særtrykk, enkelte numre samt korrespondanse angående annonser, sendes abonnementsansvarlige/annonseansvarlige Ragnar Strøm.

ISSN 0332-8848 Innleveringssted: 7000 Trondheim. Trykk: Adresseavisen Offset, Trondheim.

OL har startet

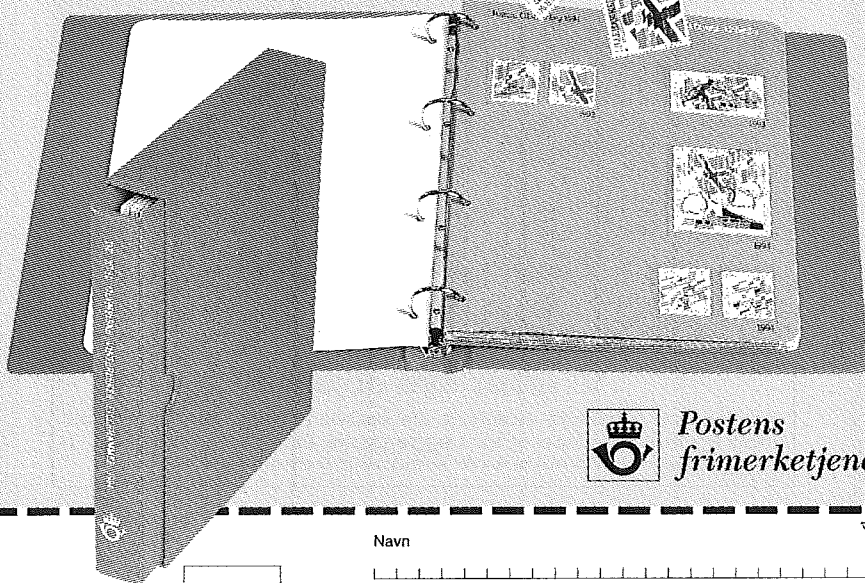
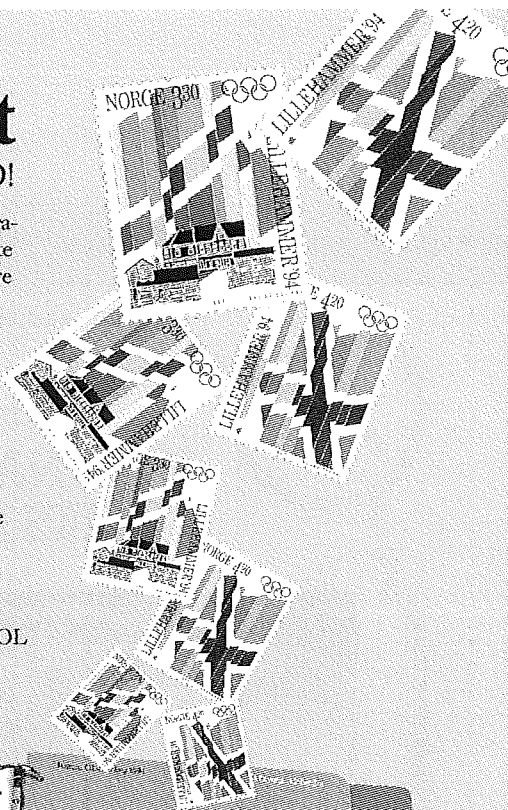
MEN DU KAN ENNÅ BLI MED!

9. oktober 1992 kom de to første av i alt ti olympiafrimerker. Interessen for å samle dem har fra første dag vært enorm. Det er likevel ikke for sent å sikre seg en komplett samling av alle hovedprodukter i Postens OL-program.

- Tegner du et abonnement på Postens OL-Samling 1994, vil du frem til 1994 motta
- alle OL-frimerkene, førstedagsbrevene og maksimumskortene
 - Miniatyrark 1993 med norske OL-vinnere fra Albertville
 - 3 utvalgte spesialkonvolutter med de olympiske ringer i særstemplene
 - egen samleperm med kassett og 18 albumark
 - enhetlig OL-design på alle produkter.

Send inn kupongen, og du får et varig minne fra OL i Norge. Bli abonnent på

POSTENS OL-SAMLING 1994.

Dato Reklame

Postens
frimerketjeneste

JA, send meg portofritt ☐ stk.
Postens OL-Samling 1994.

Send ingen penger nå. Faktura blir sendt med hver leveranse.

Den første leveransen inneholder album m/kassett, alle albumarkene og produktene fra de utgivelsene som har vært. Utgivelsesdagene er 9.10.1992, 23.2.1993, 27.11.1993 og 12.2.1994. Da er samlingen komplett med en totalpris på kr 630,-.

POSTENS FRIMERKETJENESTE

Postboks 9350, N-0135 OSLO eller Telefax: 22 17 44 90

Navn _____

Adresse _____

Postnr./Sted _____

Underskrift _____

Er du under 18 år, må en foresatt medunderskrive.

☐ Jeg er allerede kunde hos PFT (sett i tilfelle kryss i ruten).

0098094 A002
ERIKSEN JAN HENRIK

13

BANKVN 10A
1347 HOSLE

Adresseforandringer
innmeldes for
direkteabonnenter til:

NFT,
Boks 2517,
7001 Trondheim.

For klubbmedlemmer
til vedk. klubb.

Vi arrangerer de **INTERNASJONALE AUKSJONENE**

Vi søker nye objekter!

Har De noe passende materiale De ønsker å selge, så kontakt oss idag og la oss innlede et for begge parter lønnsomt samarbeide. I Norge kontakter De enklost vår samarbeidspartner Finn Aune.

POSTILJONEN AB

Postboks 1909 Vik, 0124 OSLO
Besøksadresse: Finn Aune Frimerkehandel
Tordenskioldsgate 12 (inngang Rosenkrantzgate), Oslo
Telefon 22 42 78 74 - Fax 22 33 58 48

Hovedkontor: Box 4118, S-203 12 Malmö, Sverige
Tel 09546-40-722 90, Fax 09546-40 72299

Vi arrangerte Norges største auksjon

